

Szerkesztőség, kiadóhivatal
Nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sörgőzvény:
Közlöny. Arad. : Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása.
M. jelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
840, félre 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejél
több. : : Egyszer 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. : (Buc-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. : :

XLVII. évfolyam, 202. szám * Főszerkesztő:

STAUBER JOZSEF

* Kedd, 1932. augusztus 30

Meghalt nagydorogi Stauber József (1871–1932)

Az Aradi Közlöny szerkesztőségének esti robotjába az elmúlt nap eseményeinek szürke vagy változatos sorozatába váratlanul és villámhirtelenséggel csap le a hír e kései órán: meghalt Stauber József, az Aradi Közlöny főszerkesztő-tulajdonosa.

A tollak megállnak. Az írógép-betűikről lesiklik a kéz.

Az agyvelő, amely több, mint egy emberöltőn keresztül diktálta, vezette, vitte és lendítette ennek az újságnak minden sorát, az agyvelő, amelynek valamennyi kisugárzása egy megkülönböztetett intellektus, egy logikus gondolkodó, egy fölényes újságírói felkészültség bizonyossága volt, ma este, romániai időszámítás szerint kilenc órakor a badeni szanatóriumában kihűlt.

A ránk-döbönt fájdalomban nincs idő meddő meditációra. Stauber József halottas indulóját dübörgik e pillanatban a szerkesztőség alatt zakatoló gépek, az ő munkájának himnusza minden kéz kopogó ütése a szedőgépen és mialatt a halálhír befuródik a szív közepébe, a munka, amit itt ő indított el, a mit itt ő szököttett a bimbóból virágba, a minek áldásos, termékenyítő és nemes hatását érzi e város minden fia, minden embere, minden reggele: — ez a munka folyik tovább.

Meghalt az iniciativa, a folyton termelő ötlet, a folyton produktív lélek, a folyton alkotó szellem: — ennek a lapnak, ennek a vállalatnak robusztus, méltóságos és nagy-szerű kariatidje, vezérő génusza.

Szelleme fényében újságíró-generációk nőttek híressé, ahol magyarul olvasnak, munkájának szikrázó reflektorában megfürdött a város utolsó négy évtizedének minden történelmi és társadalmi eseménye, a fórumnak, ahonnan beszélt, ő volt az építő köművese, a megtartó pillérje, napi szónoka, konstruktív és teremtő hite, egyre előrehajtó motoros ereje.

Szálas fizikumát ledöntötte a végzet.

Halálhírének pillanatában mindannyian érezzük, hogy Stauber József nevével ismét leszakadt Aradról az elmúlt idők talán legpregnansabb és legpatinásabb kötőláncja.

Halálhírének pillanatában megindult szívvel, a döbbenettől átütött lélekkel tiszteleg az Aradi Közlöny szerkesztősége.

Halálának pillanatában a meg nem mérhető veszteség tragédiája mindannyiunk bel-sejét rázza.

Hitünk, hogy velünk gyászol a város is, amelyet ezer ötlete, ezer megvalósult terve termékenyített azzá, ami ma.

A katonák a kiskáplártól a vezérkarig, lábhoz teszik a fegyvert.

Tisztelgünk az Aradi Közlöny szellemi generálisának.

És a szemükből, az újságíró virágos ravatala mellé odahullik a könny.

A katona rajongó könnye a generálisért.

Nagydorogi Stauber József egyéniségét, életét, alkotótevékenységének széles és erővel teljes koncepcióit nehéz most felidéz-nünk, a fájdalomnak ebben a súlyos pillanataiban, amidőn lelkének eleven ereje még hatékonyan él és az áldott mag életerejével csirázik tovább, élete művében, az Aradi Közlöny ezeridegű, gondos felépítésű mechanizmusában. Itt érezzük őt ma is a szerkesztőségünk, a nyomdánk, a kiadóhivatali helyiségeink nemes patinájú falai között, pedig alig harmincegy éve, hogy feltűnt márkáns, férfias egyénisége az egykori Arad közéletében. Nehéz most, a mai Aradról visszavetíteni az egykori, harmincegy év előtti város milieujét, politikai és társadalmi közéletét, sajtóját, amelynek szüksége volt arra a kivételes energiára, arra a jövőtívó akaratra, hogy a maga szürke keretei közül kiemelkedjék.

Nagydorogon, Tolnamegyében született, 1871. február hó elsején. A budapesti református főgimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait, majd közvetlen utána a budapesti tudományegyetem jogi fakultásának lett hallgatója. Egyetemi tanulmányainak befejezése után az ambiciózus ifjú lelkét a közélet problémái jegyezték el az újságírással: a Pesti Napló szerkesztőségébe lép, amelynek csakhamar értékes munkatársává fejlődik. Cikkeire a „Pesti Napló”-ban nemcsak a magyar főváros olvasóközönsége, hanem az egész ország figyelmével. Így történt, hogy amidőn 1898-ban az Aradi Közlöny új szerkesztőt keres, az aradi intellektuális vezető körök figyelme a „Pesti Napló” fiatal munkatársa felé terelődik.

A pályája kezdetén

Az „Aradi Közlöny” irányítása akkor Vásárhelyi Bélának, az ACSEV vezérigazgatójának és főrendiházi tagnak, Tisza Kálmán szabadalvú pártja egyik oszlopának kezében volt. A lap felelős szerkesztője pedáns, kötelességtudó és jó tollú újságíró volt, akiből azonban hiányzott az irányító képesség, a szervező erő, a közönséggel való állandó kapcsolat érzése és az újáteremtésnek az a szüntelen akarat, amely utódját jellemezte. Vásárhelyi Béla, nemkülönben Boros Vida főreáliskolai igazgató, az Aradi Közlöny akkori vezérigazgatója és Révész Adolf az ACSEV főfelügyelője Mérai-Horváth Károly útján meghívták Aradra Stauber Józsefet.

Karcsu, szép megjelenésű fiatalember volt, amikor első ízben tűnt fel az akkor hőskorát élő aradi zsurnalisztikában. Stauber József akkor indult el karrierje felé, amidőn a magyar sajtóban elkövetkezett a szellemi föllendülés kora, az irodalom legkiválóbb tehetségeivel együtt bontakozott ki az ő közéleti pályája is és amikor a magyar olvasóközönségnek mindennapi, nélkülözhetetlen kenyerévé, egyben élvezetévé is kezdett átlényegülni az európai értelemben vett riportázs és tökéletes hírszolgálatlal dolgozni kezdett magyar újságírással. Stauber József, a millenáris idők napisajtójának eleven tehet-

ségektől duzzadó táborából nyert meghívást Aradra és a fiatal szerkesztő a szürke párt-újságból, amelyet nem is a közönség, de a közélet egy-egy jeles egyénisége egyre fogyó áldozatkészséggel tartott fenn, igen rövid idő alatt a kor színvonalán álló modern napilapot: színes, érdekes és minden sorában vonzó újságot teremtett, amelyet minden család szívesen látott barátként várt mindennap asztalán. Stauber József pár esztendő alatt az Aradi Közlönnyel nemcsak magas színvonalra emelte, de egyben újságolvasó közönséget is nevelt lapjához, amely értékelni és becsülni tudta az apponyista „Altöld” és az „Arad és Vidéke” aradi lapok mellett az Aradi Közlöny lendületteljes, friss és mindig nemes szellemű célkitűzéseit és iránytűmutatását. Publicisztikai súlyának emelése mellett, Stauber Józsefnek gondja volt rá, hogy az Aradi Közlöny olvasóközönsége mindenről értesüljön, ami csak érdekelhetette és erre irányuló munkásságával érte el nemcsak szerkesztői első nagy sikereit, hanem olvasóközönségének megbecsülését és ragaszkodó szeretetét.

A modern újságírás úttörője

Azóta életének ugyyszólván minden perce elválaszthatatlanul az Aradi Közlöny-nyel függött össze. Ennek az újságnak minden sora, változatlan iránya, tartalmának megválogatása az ő izlése szerint, ellenőrzése mellett: az ő vezénylete alatt alakult ki. Komoly törekvése volt, hogy lapját ne csak irodalmi nivóra emelje, hanem külön életet élő organizációjának alapjait megteremtve, mindig a legmodernebb eszközökkel tegye elevenné a lap hírszolgálatát. Megépítette az eseményekkel való közvetlen kapcsolat folyamatos, lendületteljes rendszerét. Akkor csodaszámba ment, hogy a hajnali órákba nyúló fővárosi telefonjelentések nyomán hogyan jelenik meg az Aradi Közlöny hasábjain a világnak minden eseménye, ami csak a reggeli órákig történik. De ettől függetlenül megveti alapját a helyi események részletes, pontos és megbízható riportfeldolgozásainak is, az újságíró frissessége és a szerkesztő higgadt, alaposága így vezette évtizedeken át az Aradi Közlönnyel a maga egyenes útján első jubileumi számáig, amely az egész magyar újságírásban feltűnést és megbecsülést szerzett. Stauber József élete összeforrott lapjával és az apa szerető gondosságával minden gondolata és cselekedete arra irányult, hogyan tehetné még jobbá, tökéletesebbé alkotását. Ő tette otthonossá a lapban az aktuális verseket, a humoros karcolatokat; ő honosította meg a vidéken elsőnek az újság állandó, aktuális eseményekkel összefüggő karikatúráit, legyőzve minden technikai akadályt, amelyeket az akkori viszonyok termeltek. Az első monumentális rotációs gép az Aradi Közlöny példányainak ezreit röptette szét a vidéki magyar humuszon és ebben a nyomdában indult először a modern szedőgépek boszorkányos karjai között formába születő gondolat.

A lap politikai tekintetben, akkor a szabadelvű pártnak híve volt. A párt már akkor és az azt követő időkben is szenvedelmes csaták keresztútjában állott és a pártvillongások közepette Stauber József módját lelelt, hogy az újság megtalálja a másféle politikai nézetű emberek rokonszenvét és szeretetét. A pártlap színe elhalványodott azáltal, hogy az újság a Közönség lapja tudott lenni. kitalálta és magáévá tette a közönség nagy és apró kívánságait, sérelmeit. Mozgalmat tudott indítani azért, hogy a Műegyetemet Aradra hozzák, de akcióba lépett akkor is, amikor a városi tanács eltiltotta a gyermekeknek, hogy a parkban a fűre lépjenek. És a polgárok, a szülők hálája, mind a kettőre a szeretetbe fogadta Stauber József újságját.

Egyik akciójáért párbajt kellett vívnia. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület akkori igazgatója, Laehne Hugó (a Károlyi Mihály-kormány későbbi földművelésügyi államtitkára) szenvedélyes propagandát indított aziránt, hogy Aradmegye minden községében fogyasztási szövetkezetek legyenek kiszorítani a kereskedőket. Az Aradi Közlöny cikksorozatban tiltakozott az agráriusok ezen akciója ellen, akiknek részéről Laehne Hugó polemizált az Aradi Közlönnyel. A polemikából Stauber József és Laehne között párbajra került a sor, amely sebezülés nélkül végződött. A párbaj után a kereskedők testületei lelkes óvációban részesítették Stauber Józsefet.

Együtt gróf Tiszával

Miután rendszerint névtelenül írt, az olvasóközönség előbb tanulta becsülni a szerkesztőt, mint a szikrázó szellemű, pompás tollú író, publicistát, sőt a tehetséges verselőt, akinek Senior jelzés alatt számtalan kedves, szellemes, könnyű hangulatu csevegése és pattogó ritmusú verse tarkította az Aradi Közlönnyel a dübörgő erejű vezércikkek mellett. Politikai nézetei a szabadelvű párt, illetve a későbbi munkapárt hívei közé tartoztak és méltán tette büszkévé élete későbbi éveiben is az a rokonszeny, amellyel Magyarország egyik legnagyobb államférfia, a vértanuhalált halt Tisza István gróf tüntette ki. Tisza István ezt a rokonszenvet, később elmélyülő barátságot, valahányszor Aradra jött, mindig a legközvetlenebb módon dokumentálta és valahányszor Stauber József őt Budapesten meglátogatta, mindig maga mellett tartotta, kikérte és meghallgatta véleményét. Nagyrészen az ő kezdeményezésére történt, hogy Aradon egy kritikusnak ígérkező választási harcban gróf Tisza Istvánt sikerült rábírnia, hogy jelöltséget vállaljon Aradon és ezzel biztosítsa a szabadelvű párt győzelmét. A küldöttségben Tisza gróf Stauber rendkívül meleg szavakkal fogadta, ezzel is demonstrálni kívánva, hogy megbecsülni tudja munkás, produktív egyéniségét, töretlen ivű politikai munkáját, amely megalkuvást soha sem ismert, a szervilizmust gyűlölte, de utolsó lehetetlenségig is kitartott magyarsága mellett. Mindazonáltal sem a lap vezetésében, sem a közéleti polemikában nem volt az egységbontó, gyakran kiméletlen harc, személyes attackok híve: ha szükség volt rá, nem késlekedett visszautasítani a brutális agresszivitást, helyére szorította vissza az üres feltűnni vágyást, de mindig és mindenben akkor is az igazságos megértés szempontjain keresztül szűrte le a maga tanulságait a későbbi megbékélés és közös munka számára.

Az újságírás nagy feladatainak megvalósítása mellett, Stauber József tevékeny részt vett Aradváros társadalmának egyéb közügyeiben is. Alig néhány évi aradi működése után, a második kerület polgársága fölényes többséggel választja be Aradváros törvényhatóságába, melynek közgyűlésein gyakran felszólal, élénk és tevékeny részt vesz ki magának a köz érdekeinek érvényrejuttatási munkájában. Kortársai még ma is emlegetik, hogy valahányszor felszólalt, a városi tanács a legnagyobb figyelemmel hallgatta, mert tudta minden egyes tanácsnok, hogy amit Stauber József mondott, annak mindig okos és meggyőző alapja volt és az ő indítványainak megvalósítása nem az egyén, hanem a köz javára vált. A törvényhatósági bizottságnak mindaddig tagja, amíg ez intézmény fennállott. Köz-

ben állandó tagja volt a város szünügyi bizottságának, amely hathatósan játszott közre abban, hogy Arad magyar színpada állandó utánpótló helyévé váljék a fővárosi világban jelentő deszkáknak. A román impérium bekövetkeztével, midőn a liberális párt a magyarsággal együtt, egyezményes alapon alkotta meg Aradváros első konziliumát, a változatlan közbizalom és szeretet Stauber Józsefet újra a város parlamentjébe hívta. De nemcsak a közügyek hivatalos fórumain, hanem a szűkebb társasélet keretei között is, magát alkotásokban kifejező egyénisége együtt tervezett és együtt cselekedett a város társadalmának többi vezető egyéniségeivel. Ezért tudta mindig, hogy mit kíván a köz és irányítása alatt ezért vált az Aradi Közlöny minden egyes sora a közönség érzéseinek, kívánságainak és hangulatainak kifejezőjévé.

Társadalmi mozgalmak élén

Kegyeletes emlékezéseink között fel kell idéznünk a régi Arad milieujében a Városi Kávéház híres esti törzsszobájának, a Fehér Kereszt kedélyes sörözőjének emlékeztetőit is. A közélet legkiválóbb emberei és tartalmas egyéniségei adtak itt egymásnak nap-nap után találkozót. Ennek a baráti, fehér asztal melletti társaséletnek sodrában ott látjuk a másik Stauber Józsefet is, a kedves bonhomióját, könnyed csevegő magyar urat, mint ennek a válogatott baráti körnek egyik legkedveltebb tagját. Nem egy átfogó jelentőségű mozgalom ötlete itt szikrázott ki az összecsendülő polharak közül, hogy termékenyítő utjára kelve, az Aradi Közlöny hasábjain hódítsa meg a maga eszmei tartalma számára a tömegeket. Az Aradi Közlöny hasábjain megindult ilyeszerű mozgalmak közül, amelyeket Stauber József oly csodálatos energiával tudott mások szívügyévé is tenni, jelentőségében talán a legjobban az az ingyen kenyér-akció emelkedik ki, amelyik mindennapi kenyérhez juttatta egy egész hosszú télen át, az, egykori, Tabajdi Károly-ucca bolthelyiségeiben a város éhezőit.

Ezerféle irányú érdeklődése a tudásnak gazdag tárházát szerezte meg számára az évek és évtizedek hosszú során. Szomjas munkaszeretete számára egy egész külön világ bontakozott ki a fejlődés útjára lépett gazdasági életben is, melyben egész élete során egyike volt azoknak az első uttörőknek, akik egyre fokozódóbb figyelmet szenteltek ezeknek a problémáknak, amelyek mára már egy világot fojtogató nagy kérdéskomplexummá te- rebélyesedtek.

Királyi kitüntetés

Aktivitásának ebben a körében vált őszintén együttérző és tisztelő hívévé Ottenberg Tivadar udvari tanácsos, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke is. Akkoriban Ottenberg Tivadar a fénykorát élő Aradi Első Takarékpénztár igazgatósági tagjává hivta meg az Aradi Közlöny főszerkesztőjét. Stauber József azonban elhárította magától ezt a megtisztelő ajánlatot, mert nem kívánt más lenni, mint akinek Isten teremtette őt: újságíró, aki lapjának él. Maga gróf Tisza István is csupán személyes kérésével bírhatta rá, hogy elfogadja a királyi kegy megnyilatkozását, amelyet közéleti érdemeinek legmagasabb elismerésül kapott: a magyar nemesség, amely szülőhelyének, Nagydorognak nevét kapcsolta nemesi előnévként a maga és le-származottai nevéhez. Az 1910-ben történt kitüntetés híveinek, ismerőseinek és barátainak szívből jövő szerencsekívánatait eredményezte és ezerszáz gratulációs távirat, levél és névjegykártya szentesítette utólag a legmagasabb hely érdemes választását.

Az imperiumváltás után Stauber József a kisebbségi magyar élet szolgálatába állította élete művét, az „Aradi Közlöny“-t, publicisztikai szílyát és modern organizációját. Ugyanaz az objektivitás, amely a multak nagy feladataiban lankadatlan erőt biztosított számára, az elfogulatlanságnak harcosává avatta őt továbbra is szeretett fájának érdekében. Ez az el nem tántorodó, önmagához és élete egész munkájához konzekvens hitvallás szerezte meg számára az államhatalmat képviselő hatóságoknak, a többségi poli-

tikusoknak őszinte elismerését és becsülését. Az európai újságírói nivó, melyet kezdettől fogva képviselt, az objektiv kritika szempontja csak barátokat és tisztelőket teremtett még időleges ellenfelei között is.

Férfikora derekán, sokrétű aktivitásának higgadt erejében talált rá a betegség, amely tolla letételére kényszerítette. Ez év február havában, mozgalmas életének hatvanegyedik évében, agyhűdés érte, amelyből családja szeretetteljes gondoskodása, kezelőorvosainak lelkiismeretes munkája folytán lassan felépült. Erőteljes fizikumú és acélos akarata lebirta a betegség romboló erejét: ez év tavaszán szerető neijével együtt szokott üdülő helyére, a Wien melletti Badenbe utazott, hogy a Lakatos-szanatóriumban fejézzze be fizikai megpróbáltatása utókuráját. Mint mindig, távollétében is egész szíve-lelke a két családja: hozzátartozói és az „Aradi Közlöny“ között oszlott meg. Leleke minden rezdülésével akkor is itt élt az aradi redakció íróasztalai és szedőgépei között. Augusztus 28-án azonban váratlanul uabb agyhűdés érte, amely azonban nem látszott súlyosnak. A megpróbáltatott szervezetet ekkor új ellenség: a tüdőgyulladás támadta meg, amely egyik napról a másikra legyőzte őt. Augusztus hó 29-én, középeurópai időszámítás szerint este hét órakor nagydorogi Stauber József békés álmra hunyta le szemét, amelyekre álmában borította rá fekete fátyolát a halál.

A halálhír Aradon

Nagydorogi Stauber József halálhíre az esti órákban érkezett meg hozzánk és percek alatt terjedt el az egész városban, mindenütt mélységes részvétet keltve. A halál a betegágy mellett találta özvegyét, valamint egyetlen leányát, nagydorogi Stauber Margitot, férjezett Székely Józsefnét, egyik fiát, nagydorogi Stauber Istvánt, az Aradi Közlöny felelős szerkesztőjét, míg másik fia, nagydorogi dr. Stauber János azon az uton értesült a katasztrófát jelentő hírről, amely édesatyjához vezette őt. Aradon dr. Stauber Andor és felesége, született Singer Rózsi, leányuk Stauber Vica, valamint az elhunyt főszerkesztő veje, Székely József és gyermeke, Székely Tamás vették mélységes megrendüléssel a badeni hírt, amely a legjobb testvér, sógor, após, apa, nagybácsi és nagyapó elvesztését jelentette.

Am a gyászszújtotta család mélységes és vi-gasztalan fájdalmán, a közeli és távoli barátok lesújtott körein, a hívek és tisztelők könnybeborult szemű seregein túl nagydorogi Stauber József élete nem múlt el egyik napról a másikra, a gyarló emberi test végső elcsitulásában. Élete műve, amely még földi életében forrott össze vérének minden sejtjével, idegzetének minden idegszállával: ez a mű a megalapozottságával továbbra is annak a szellemnek, annak az alkotó energiának el nem muló diadalát hirdeti mindennapos megújulásában, amely valaha, harmincegy évvel ezelőtt létre hívta, Hadd idézzük azokat a szavakat ennek a szellemnek kristályos csengésű, ritka megnyilatkozását, amelynek csak nagydorogi Stauber József adhatott kifejezést. „Máznak csak egy szürkülő relikvia ez, írta egykor az Aradi Közlöny negyvenedik éves jubiláris számában — nekem a lelkembe markol minden sora. Más csak egy fakuló, kopott nyomtatványt lát benne, én a szentírás első lapját, mert a végtet kiszámíthatatlan keze ehhez az újsághoz sodort, ennek sorsához kötötte életemet. Fiatalon kerültünk össze és ifjúságom, férfikorom, lelkese-désem, lángolásaim ebben az újságban égtek el...”

„Amit egy emberélet alkotni, teremteni tudott; ami siker és csalódás társul szegődtek mel-lém az életben; amit egy fiatalember ambíciója elképzelni, egy férfi energiája megvalósítani képes volt: az mind-mind ebben az újságban van eltemetve. Mikor végiglapozom a porlepte, régi köteteket, úgy érzem magam, mintha a temető évtizedes sírdombjai között járnék. Porladó események porladó emberek mindenfelé. És nekem már valóban több ismerősöm van e sírhantok alatt, mint idefenn.”

Nagydorogi Stauber József lehal megírt régi ismerősei, egykori fegyvertársai közé. De lelke itt lobog tovább előttünk azon az egyenes uton, amelyen az Aradi Közlöny fegyelmzett ólomka-tonái menetelnek nap-nap után a Jövendő felé.

Emlék Stauber Józsefről

Irla: FEKETE TIVADAR

A szerkesztőségben, ahol ezt a cikket diktálom, ifjúságom és újságírói pályám legcsatogóbb dalait énekeltem. Még itt van előttem a régi vaskályha, a régi mosdó, a régi szekrényekben itt vannak a régi *Aradi Közlöny* évfolyamai. én azt hiszem, itt semmi sem változott: mintha a falakból a régi lelkesedés régi rőzseropogása ekhözna vissza. Talán csak a fiúk és az írógépek ujak...

Am a kályhában nem ég már a régi tűz.

Minden itt van, csak Stauber József ment el ma este örökre.

Rajongtam érte és harcoltam ellene. Voltam a lelke közepébe ölelt barát és voltam vele szemben a hadakozó és handabandázó ficsur.

És tudom, hogy amikor a harcok legközepeben izgatottan és loholva verekedtem akár érte, akár ellene: ő valahol, hűvös magánlakásában, vagy egészen intim családi környezetben, mélységes szeretettel gondolt rám. Bizonyos, hogy akár kardot fentem, akár tollat hegyeztem. — hiszen ez gyakran mindegy — Stauber József fölényesen mosolygott. Bizonyos, hogy azt gondolta: forrjon csak a must, annál zamatosabbá érik a bor. És én forrtam, de hogy forrtam! Forrongtam, lázadtam, zúgolódtam, verekedtem: és Stauber József csak mosolygott, egy hűvös és messzi ítélőszékben, logikájának és fizikumának lebirhatatlan tudatában, mint egy modern Buddha, zakkóban. Megbocsátott egyszer. Megbocsátott kétszer. Egyszer elváltunk, haragos viharokban és amikor újra, évek múltán találkoztunk, az aradi korzón, úgy ölelt magához, ahogy a fiát szokta. Ember volt, érzem most, halálhírének döbbenetes pillanatában, ember volt, mert meg tudott bocsátani, szerkesztő volt, mert legbelül érezte az újságírói teljesítmények igazi értékét és tudott olyan büszke lenni a munkatársaira, mint amilyen kimozdíthatatlan és tántoríthatatlan és majdnem csökönyös volt: elveinek és világnézetének fanatikus hirdetésében.

Ennek a lapnak hiába írtuk legszebb cikkeinket, harmincnégy esztendőn át, mi, a régi és az új munkatársak. Hiába írtuk e cikkek alá vagy a cikkek fölé a munka önértékeléssel neveinket. Az emlékezés látcsövében át visszaneézve, azt hiszem, hogy az „Aradi Közlöny” minden sorát harmincnégy éven keresztül Stauber József írta. Nem felejttem el, ahogy reggel tízenegy órakor lejött, méltóságos nőzzel kezett a hajlongó újságíróknak és ebben a kézfogásban benne volt az elismerés, a feddés, a harag, a szeretet, titkos és szédületes tervek bujtak meg roppant tenyerében, a kézfogásban benne volt az újságíró kollega közelsége és a lapkiadó távolsága egyszerre. Jött, ruganyosan, frissen kialudva, amíg mi inspekcióban, vagy lumpolásban fáradtan tántorogtunk. S amíg nekünk a reggel tízenegyóra hajnal jelentett, neki már ez a koradélelőtt az agyvelő termelési lehetőségének egész horizontját bontotta ki. Jött egy bizonyos nyugodt, nőtárgyi kiegyensúlyozottsággal, jött a fizikum biztos és erélyes fölényével és a szellem folyton szikrázó rakétaival, jött, kezét nyújtott és szólt:

— Uraim, a mai lap jól sikerült!

Egy másik változat:

— Uraim a mai lap nem méltó a szerkesztőség összetételéhez!

Aztán konferenciát tartott. Megmagyarázta, hogy mi a jó a lapban és mi a rossz. Megdicsérte azt, aki tudott, enyhe szatírával csipkedte azt, aki nem produkál. A maga elé terített újság minden cikkéhez megjegyzést fűzött, a szerkesztőségnek utasítást adott mit lehet a tegnapi szenzációból átmenteni a holnapra, temetési szertartást rendezett annak a hírnök, ami mára már nem aktuális. Ennek a nagy városnak csakugyan az ütőere tette a kezét, figyelte bárányait és sóhajlásait, együtt ujjongott minden ünnepével, együtt tapsolt Arad közönségével minden jó színésznek, együtt hősködött a párbajhősökkel, együtt szeretett a szerelmesekkel, együtt lázadott az adó ellen, az adózókkal. Stauber József, a várost élte és a város, az egész város, benne dobogott Stauber Józsefben.

Benne kanyargott és áradt ki a Maros, benne gyulladtak fel a régi malmok tüzei, az ő idegeln reszkette futottak végig a szenzációk és lelkeknek ezt a szenzációkkal terhes tömlőjét itt öntötte ki, előtűnt a redakció asztalain. Szalonok titkait tudta, átlátott a banktapétákon, külön lelki dosziében rakta el a fámát és a pletykát, a fátumot és a véletlent, a tragédiát, az öngyilkosságot és karriert, a történet és a sikert.

Imádtam a várost. Titkos szemüveget viselt és ez a szemüveg lassan rákerült a munkatársak orrára is és lassan ráfonódott az egész aradi sajtó látószögére. Ez a szemüveg minden Aradon keresztül nézett. Stauber Józsefnek Arad volt a leghűvösebb London, a legpletykásabb Páris, a legszebb Budapest. Megint hallom a hangját:

— Kérem, ez Aradon nem lehet így! Ennek a városnak megvan a maga szájaíze! Mindig értsék meg uraim, hogy elsősorban Aradnak irunk, csak aztán jön Newyork.

S ha valaki eltalálta ezt a szájját, akkor Stauber Józsefnél az arrivé lett. Karanfogta a korzón, szívtart vett neki és akinek csak lehetett, bemutatta a munkatársát. A fákat nem engedte az égig nőni, de szeretie, ha minél lombosabbak. Nem tudok szabadulni markáns figurájától, képzeletbeli ittlététől, e pillanatban is tele van vele a szoba, széles gesztusai itt vibrálnak a szerkesztőségi asztal előtt, dopingoló vérmérséklete hajt most engem, amikor halottas ágyára gondolok az osztrák szanatóriumában. Ott csak azt tudták róla, hogy beteg.

De mi láttuk virágzó és férfias erejének

Románia pénzügyi helyzete a Népszövetség előtt 1933-ban nem neveznek ki új hadnagyokat. Szeptember 10-én zár a parlament

Bucurestiből jelentik: A belpolitikai élet frontján új elevenesség észlelhető. Az egyes politikai pártok vezérei kedden valamennyien a fővárosba sereglének össze, hogy a hétvégi mozgalmas parlamenti munkában kivegyék részüket. Maniu Gyula gyengélkedése miatt valószínűleg távol marad a Kamara üléseiről, de Mironescu pénzügyminiszter most már teljesen felgyógyult és befejezi sianiai week-endjét. Kedd reggelre várják a kormány azon tagjainak megérkezését is, akik az elmúlt hét végén vidékre utaztak ki, mivel kedden délután a miniszterelnökségen minisztertanács lesz.

A Kamara keddtől kezdve különben naponta két ülést tart, hogy a felhalmozódott tárgyalási anyagot lehetőleg szeptember hó 10-ig letárgyalhassák.

Denis francia szakértő és Jacobsen svéd szakértő, mindkettő a Népszövetség pénzügyi

Uradalmi I. rendű tejfel, vaj és tejtermékek
WEISZ tejosarnok- és pékárú-tízet,
P. Avram Iancu (volt Szabadság-tör 13)

legteljesebb birtokában, munkabírásiának és teljesítő képességének legtermékenyebb korszakában. Híttelen vagyok ebben a halálesetben. Mégis, ha maradt volna bocsánatkérés, ha volna vele elszámolásom, most szeretném egy riporttal kiegyenlíteni. A halál fekete fátyla alatt, a pusztulás hideg légáramlatában, megállok előtte és mondom:

— Főszerkesztő Ur, ma féltízkor vacsoráztam, véletlenül Aradon, egy étteremben. Ott hallottam, hogy Főszerkesztő Ur nincs már. Nem tudom elintézni ezt a dolgot a lelkiismeretemmel. Jaj, félek, hogy az Aradi Közlöny megírja ezt az esetet. Én már nem vagyok egészen aradi, de szaladok a szerkesztőségbe, nehogy megírják ezt a bádni halálesetet. Tetszik látni, hirtelen riporter lettem, a régi, a lelkes, a fiatal! Szaladok be, kedves kollégám és megcáfolom, megcáfolom! Ez csakugyan szenzáció, de nem igaz, ezt én nem hiszem el!

Biztos, hogy Stauber József megszólalnia és mosolyogna:

— Írják csak meg, a közönség előtt nem lehet eltitkolni semmit! Itt hagyom a redakciót, a nyomdát, az újságírókat, a várost, amit szerettem és amiért dolgoztam és amiért életem. Itt hagyom a kis unokámat is. Lehet, hogy nem mindenkit szerettem, lehet, hogy nem mindenki szeretett. De ez nem fontos! Az újság a fontos, a reggeli lap. Dolgozzanak tovább, várnak a szedők!

Persze, várnak a szedők. Az ember, Madách után, még az írógépén is szépet álmodik. Tudom, hogy Stauber főszerkesztő ide nem jön be többet, pedig itt igazán minden a régi. Csak a kályhában nem ég már a régi tűz. Kialudt.

bizottságának romániai delegátusai kedden jelennek meg kihallgatáson Vaida miniszterelnöknél és Mironescu pénzügyminiszternél. Politikai körökben a népszövetségi szakértők kihallgatását a Népszövetség szeptember hó 26-án tartandó ülésével hozzák összefüggésbe, amelyen Románia pénzügyi helyzetéről foglalkoznak. Szeptember 12-én különben a Népszövetség katonai albizottsága ül össze, amelynek előadója Románia részéről Savel Radulescu külügyi osztályfőnök.

A hadügyminiszternek sikerült kiáltatni a hadnagyok ezévi fizetését, ezzel szemben azonban bele kellett egyeznie abba, hogy a bucuresti-i tisztképzőiskolát kivéve, a tiszti iskolák első évfolyamai a jövő évben szüneteljenek. Így nagy megtakarításokat sikerül eszközölni a hadügyi költségvetésben. Ezenkívül elhatározták azt is, hogy 1933-ban új hadnagyi kinevezéseket nem eszközölnek.

Tudja Ön, hogy ki az ERIKA?

Kitöltötte büntetését Müller Ede, a vasuti panama főszereplője

Vasárnap reggel négy évi fogság után elhagyta az aradi fogházat Müller Ede. Mintegy öt évvel ezelőtt az egész ország lapjai nagy cikkeiben foglalkoztak Müller Ede ügyével. Emlékeztet még, hogy öt évvel ezelőtt nagy szabású vasuti visszaéléseket fedeztek fel az aradi vasutigazgatóságnál. A vizsgálat kiderítette, Müller Ede bűnösségét és vizsgálati fogságba került.

A főtárgyaláson négy évi börtönbüntetésre

ítelték és ebből egy évet a csernovitzi fegyintézetben töltött el. De oly súlyos bűnre lett, hogy hozzátartozói kérvényt nyújtottak be a fegyintézet igazgatóságának, amelytől kérték, helyezték vissza Müller Edét a hátralevő már hónapra az aradi ügyészségi fogházba. A kérelmet teljesítették. Müller hátralevő büntetését már Aradon töltötte ki és itthon felgyógyult. Vasárnap reggel hagyta el az aradi ügyészség fogházát, hogy új életet kezdjen.

CORSO-MOZGO!

PREMIER!

Szerelemből...

Érdeklődő groteszk zenés filmbohózat. LIEN DEYERS, HEINZ RÜHMANN. Rendező: Robert Siódmak. Zene: Friedrich Hollander.

MA d. u. 8 órakor

Aggyisten BIRI!

Gárdi Vilma, Dolly Ferenc, Kompothy Gyula.

JEGY LEI 8.-

Ünnepélyes keretek között leplezték le Groza György szobrász- művész emléktábláját Menyházán

**Ezrekre menő tömeg érkezett a környékező falvakból az ünnepélyre —
A korán elhunyt szobrászművész karrierje — A carrarai márványból
készült tábla megörökítette Groza György emlékét**

A halhatatlan, örök művészet internacionális szellemében folyt le szombaton és vasárnap az a valóban impozáns, felejthetetlen ünnepség, amelyet Groza György, a fiatalon elhunyt festő- és szobrászművész emlékére rendeztek Menyházán... Aradmegye társadalmi, egyházi és közéleti vezetőinek irányítása mellett megjelent tömegek jelenlétében folyt le Groza György emléktáblájának leleplezése, mellyel a kivételes tehetségű művész menyházai szülőházát jelölték meg az utókor számára. Az *Aradi Közlöny* munkatársa az alábbiakban számol be a nagyszabású Groza-emlékünnepről:

Alig egy hete annak, hogy a Groza-emlékünnepe terve megszületett egy kisebbségi magyar ember lelkében... *Pilisi Géza*, az *Aradi Közlöny* szerkesztője a munkaév fázisait Menyházára ment kipihenni és egy napon felkeresie valahol lent, a kis faluban azt a házat, amelyben Menyháza nagy szülőltje: *Groza György* látta meg először a napvilágot... Szobrok, festmények, vázlatok és tervek egész gyűjteményét találta abban a kis falusi kunyhóban, ahol Groza György kibontakozó tehetsége kifejezési formákra talált és ahol a korán elhunyt művész édesanyja és mostohaapja éli le most elszükkült, bánatba halkult életét... Egy kicsi márványtábla állott a ház homlokzatán, amelyre az építési számot vették valamikor a művész kezei és egyéb semmi... Semmi sem jelezte azt az idegennek, aki betévedt a csendes kis falu viskói közé, hogy itt született, itt élt és dolgozott Groza György, az erdélyi művészet korán elhunyt reménysége. A tábla az *Aradi Közlöny* szerkesztője által rendezett menyházai előadó-est jövedelméből, amelyet *Pilisi Géza* kiegészített, egy rövid hét alatt el is készült. Közben agilis rendezőbizottság alakult, amely a nagyszabású emlékünnepet előkészítette.

Az ünnepség lefolyása

Borossebesről reggel fél 8 órakor inzenyvonat indult Menyházára, amely a környék lakosságát szállította a vasárnapi ünnepségekre. A vonat fél tízkor robogott be Menyháza-fürdő állomására, ahol az addig már autókön, kocsikon és egyéb közlekedési eszközökön megérkezett vendégek várták a környékből falvak küldöttségeit. Zeneszóval, felvirágozott kocsikkal futott be a kis hegyivasút. Az összes borossebesi, butenii és borosjenői egyesületek képviseltették magukat, nemkülönben valamennyi község intelligenciája. A megye képviselőjében dr. *Stefanica* főbíró jelent meg, ő vezette a borossebesiek küldöttségét. Előkerültek a diszes koszorúk is egymás után: *Stefanica* főbíró adta át a buteniek koszorúját, amelyet *Kádár József* készített, majd dr. *Erdős Mátyás*né, a butenii Vörös Kereszt alelnöke, *Balaban* butenii tanító a község és egyházközség képviselőjében, a Borossebesi Sport Egyesület és az Iparoskör képviselői érkeztek meg izléses koszorúkkal. A „Sebisana” sportegylet tagjai teljes számban, dresszben vonultak fel az ünnepségre.

Tíz órakor vette kezdetét az ünnepélyes nagymise, a park tisztán felállított oltárnál. *Lungu R.* butenii főesperes celebrálta fényes papi segédlettel a szertartást. Az ünnepség résztvevői között ott láttuk Borossebesről *Radu* iskolaigazgatót, *Canea* borosjenői főbíró, Buteniből *Lungu* főesperesné, dr. *Popper* ügyvédet

és *Csepregy* Erzsikét, valamint dr. *Herduti* szintén Borosjenőről. Alig veszi kezdetét az egyházi szertartás, megérkeznek *Groza György* szülei, akikért *Kádár József* autójával ment le a faluba. Egy másik autón dr. *Serbanu* György, Aradmegye volt prefektusa robog be dr. *Botis* Aurel kíséretében, akik szintén a Groza-emlékünnepre jöttek. Az ünnepi mise alatt a borossebesi egyházi énekharang dalai emelték az áhítatot. Mise után *Ioan Bogdan* sebesi lelkész beszélt, aki megható szavakkal emlékezett meg Groza Györgyről.

Ünnepi menetben vonult le a résztvevő tömeg a fürdőtelepről a faluba Groza György szülőházához. A kis kunyhó izlésesen feldiszlívve borostyán- és virágfüzerekkel homlokzatán. A letakart emléktábla felett, várta az ünnepség résztvevőit, akik zeneszó mellett, a Borossebesi Fuvós Zenekar kíséretével vonultak be a Groza-ház udvarába, amely kiállítási csarnoka lett Groza György műveinek. Szobrai, önarcképek és markáns szénrajzai ott sorakoztak egymás mellett az asztalon, oszlopokon és fák törzsein. A szertartás itt folytatódott, majd a déli vonat is befutott és újabb vendégeket hozott, közülük a civilruhás *Groza Florián* hadnagyot is, az elhunyt művész testvéröccsét, aki Aradról jött ki bátyja emlékünnepe.

Stefanica dr. főbíró emelkedett ezután szólásra és a megyei közigazgatás kiküldöttjeként mondott emlékbeszédet Groza Györgyről. Majd *I. Balaban*, a *Curentul* munkatársa mondotta el hatásos beszédét. Végül *Vulpe J.*

Wieni Messére

utazóknak előnyösen kombinálható
az új budapesti felárú kedvezmény.

Bővebbet: **Dácia-Sándor Ferenc**
hivatalos meneltjegyirodában
Wieni Messe tb. képviselője. 286

zsef, az ünnepség egyik főrendezője, az elhunyt művész jó barátja, mondott rendkívül megkapó, nagy hatást elért beszédet a „kedves György”ről, akit mindenki szeretett s aki olyan korán hagyta itt övét, barátait és tisztelőit...

— Egy magyar kisebbségi ember lelkében született meg annak gondolata, hogy Groza György szülőházát emléktábla jelölje — mondotta *Vulpe* — és első sorban *Pilisi Géza*nak, az *Aradi Közlöny* szerkesztőjének köszönhetjük, ezt a felejthetetlen ünnepséget! — azután felsorolta azokat, akik lelkesen fáradságot nem kímélve, munkálkodtak az ünnepség megszervezésén. Ezek között elsőnek dr. *Stefanica*, a népszerű sebesi főbíró érdemel elismerést s vele együtt Borossebes és Buteni egész intelligenciája, dr. *Erdős Mátyás* törvényszéki elnökkel az élükön.

Az emléktábla felirata

Vulpe József beszédét spontán kitörő tetszészaj kísérte, ezután az emléktábla leleplezése következett. Az egyszerű, fehér parasztszöttek lezuhalt és a déli nap ráütött a fehér carrarai márványból készült emléktábla aranyos csillogású betűire, amelyek babérlevelek közé ékelve hirdetik:

„Ebben a házban mosolygott az első nap-sugár Groza Györgyre, a felejthetetlen nagy festő és szobrászművész, akinek korai halála a román nép egyik reménységét törte le és elmulthatatlan gyászba döntötte az egész művészvilágot.”

A zene diadalmas dalokra zendített és az ünnepi aktus ezzel befejezést is nyert... Az immár emléktáblával és a koszorú tömegével feldiszlított ház lassan elcsendesedett, csak néhány elkésett vendég nézegette meg a kiállított fehér gipszszobrokat, melyekbe a szerető,

Az Erdélyi Zsidó Diákszövetség műsoros táncestélye szeptember 3-án Fehér Keresztben.

hálás fiu minden ragaszkodását öntötte bele; édesanyja és mostohaapja mellszobrai mellett felfedezője: *Busita* belényesi gimnáziumi tanár szobra áll... És utolsó munkája: Mihály nagyvajda mellszobra, amely 1929-ben százezer-számra került forgalomba Romániában mint I. Mihály király miniatűr szobra. A házban Groza Florián kalauzoja az érdeklődőket, kiknek szomorúan, de szeretettel mesél bátyjáról, miközben megmutatja azokat a munkákat, amelyeket édesanyja kincsekként őriz... Portrék, festmények, vázlatok és végül az ablakpárkányon két kis kőbe faragott virágdisz, amelyet Groza Gyuri még gyerek-korban készített, amikor apjával a márványbányában dolgozott... A Gyurka akkor egyre azt hajtogatta:

— *En nem akarok kötőre lenni, én márványból virágokat, szép rózsákat fogok csinálni...*

A brassói sirhant...

Ugy is történt. Amit a Gyurka akkor megmondott, azt később művészkézzel faragta agyagba, kőbe, ércebe... Hirtelen felőrő, tüntető pályát futott be, amely ivelésénél denékba... Alig 31 éves korában szölitotta el kiméletlen Végzet. Sirját lent, Brassóban egy feja jelöli csupán, amelyen talán csak ez áll: Groza György, született 1899., meghalt 1930... Szülőházát azonban most már a kegyelet márványköve díszíti a késő utókor számára...

Az autó kirobog velünk az estszürkületbe... Magunk mögött hagyjuk a Szőnyi-féle vendéglő kivilágított ablakait, ahol ismét huzza a cigány, dalol a jókedv egészen a kora hajnali órákig...

Csányi Piroska.

FILM KÖZLÖNY

Csókivitézek

Premier a Central-moziban

A sorozatos, vértől patakozó és ágyudörgéstől visszhangzó háborús filmek után, ezúttal egy olyan darab kerül a mozibajáró közönség elé, amely a katonaélet kedélyes oldalát, a hárijánosok szerelmi kalandjait, baklövéseit tárja fel. A „Csókivitézek” egészséges amerikai humorról átítatott történet, amelynek hősei Flagg és Quirt zupásőrmesterek, két elváhatatlan bajtárs, jóban, rosszban, akik nem állhatják meg, hogy lépten-nyomon ne törjenek borsot egymás orra alá.

A történet Vladivostokban kezdődik, ahol egy Olga nevű táncosnő kelti fel a két katona csodálatát, míg azután a vőlegény, egy robusztus birkózóbajnok, belé nem avatkozik az ügybe és az egyik Don Juan feldagadt arccal hagyja el dicsősége színhelyét. Időközben Quirt kilép a civiléletbe, — mint mondja — milliomos gyárigazgatónak, de Flagg utóbb felfedezi, hogy cimborája csak ligeti kikiáltó. Egy lázadás Cuba szigetére szölitja a jókedélyű amerikai tengerészkatonaikat, ahol a két hős egy szép, de könnyűvérű spanyol leányba habarodik bele. Végül is mindketten csalódnak csapodár szerelmükben, aki egy bennszülött cubaival vigasztalódik, Flagg és Quirt pedig tovább megy a katonaélet kalandos ösvényein.

A darab főszerepét a kiváló Victor Mac Laglen alakítja, akinek mesterkéletlen játékát és rokonszenves egyéniségét a mozikközönség az „X. 27”-ben, a „Fekete Csárdá”-ban és még több más filmszenzációban élvezhette. Mac Laglen, aki száz százalékos amerikai humorával kacagtatja meg a közönséget, mindvégig viszi a darabot. A női szereplők közül különösen kiválik a gyönyörű filmsztár, Lily Damita, a cubai „Marianna” szerepében. A mulatságosabb mulatságosabb jelenetekben bővelkedő darab máttól kezdve szerepel a Central-mozsi műsorán.

Vidéki iskolás leányok

részére román, francia, német nyelv
korrepetálással, zongora- és torna-
tanítással meleg otthon nyújt

ANHALTZERNE leányinternátusa
Arad, Piata Avram Iancu 3.

Megtalálták az öngyilkos malomtulajdonos bucsulevelét

Az Aradi Közlöny vasárnapi számában részletesen foglalkoztunk Szeifert Antaltótvaradi volt malomtulajdonos öngyilkosságával. Szeifert Antal a temesvári vonat elé vetette magát és meghalt. A rendőrség bevezette a nyomozást a szinte felismerhetetlenségig összeroncolt holttest személyazonosságának megállapítására s többen felismerték benne a ruhájáról Szeifert Antalt. Ma a rendőrség tovább nyomozott és Margescu komiszár a temesvári hid mellett megtalálta az öngyilkos bucsulevelét. A levélben Szeifert Antal nyomorát jelölte meg öngyilkossága okául.

nagy előnye van a
PEBECO
FOGPASZTANAK

1. Megóvja a fogak regyogó lehérségét és egészségét.
2. Semlegesíti a káros szájsavat.
3. Udlőlőg hat és megszüntetve kellemlenusszájszögöt. Emellett féljében ártalmatlan.

Az aradi árvizpótadó életbeléptetéséhez előzetesen hozzájárult a törvényelőkészítő bizottság

Az adózási táblázat -- Botioc Elek dr. interimárbizottsági elnök átvette hivatalát -- Nagy Sándor dr. és Velcsov Géza dr. új tanácsstagok lettek az esküt -- Kedvező hírek a tisztviselők lakbérpótlékának ügyében

Dr. Botioc Elek, Aradváros interimár-bizottsági elnöke hétfőn reggel átvette a város közigazgatásának vezetését. Amint az Aradi Közlöny vasárnapi számában megírtuk, Botioc dr. kéthetes Félix-fürdői üdüléséről tért vissza és azonnal tevékenyen látott hozzá a városházi események irányításához. A polgármester az Aradi Közlöny munkatársával a következő érdekes információkat közölte:

— Ma vettem át újra hivatalom vezetését és tulajdonképpen még fizikai időm sem volt arra, hogy a távollétem alatt történt események aktáit áttanulmányozzam. Annál érdekesebb azonban az az értesülésem, amely arról ad hírt, hogy a miniszterium után a törvényelőkészítő-bizottság is előzetesen hozzájárult az előző városi tanács árvizpótadó-tervezetéhez, amelynek tehát az életbeléptetésére rövidesen sor kerülhet. Amint ismeretes, a begyűlt összegekből a város az elpusztult városrészeket kívánja újjáépíttetni, egyben pedig véglegesen rendbe kívánja hozatni a város belső és külső védőgát-rendszerét, nehogy olyan vesztély fenyegethessen újra, mint amilyen nagy veszedelmén az 1932. év tavaszán estünk keresztül. Erről a döntésről — meg kell jegyezni — hivatalos értesítés mindezekig nem érkezett hozzám, de nincs semmi okom kételkedni benne, hogy ez a hivatalos megerősítés is csakhamar meg fog érkezni.

— Ugyancsak kedvező hírt hallottam Bucarestből a városi tisztviselők Titulescu-féle lakbérpótlékának az ügyében. Amint emlékeztet, ezt az összeget a tisztviselők már évek óta igénylik és volt is fedezet rá egyidőben a városi költségvetésben. Igen valószínűnek tartom, hogy erre az ügyre még rövidesen ráterünk.

Az új interimár-bizottsági tagok eskütétele

A mai nap folyamán különben Aradváros Interimár-bizottságának két legújabb kinevezett tagja, dr. Nagy Sándor és dr. Velcsov Géza lettek hivatali esküjüket és amint értesülünk róla, már a kedd délutáni ülésen részt is vesznek az interimár-bizottság tanácskozásain. Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt beszélgetnie dr. Velcsov Gézával, aki vasárnap érkezett vissza a városba vidéki szülőjéből. Velcsov dr. a következőket mondotta kérdéseinkre:

— Az irántam megnyilatkozott bizalomnak lelkiismeretes munkámmal kívánok megfelelni. Örömmel teszem ezt, mert az a tény, hogy a város interimár-bizottságában újra két képviselő van Aradváros magyar lakosságának, annak a jele, hogy a kormány jóvátette elődének mulasztását.

Botioc Elek dr. polgármester közlései közül Aradváros polgárságának figyelmére nagymértékben tarthat igényt a városi árvizpótadónak ügye. Ha az új adófajta vonatkozó városi törvénytervezet valóban a parlament elé kerül és ott meg is szavazzák, úgy ez költségkívül újabb terhet fog jelenteni Aradváros minden adófizető polgára számára. Az Aradi Köz-

jövedelmüknek pedig azt az összeget veszik, a melyet adóalapként állapított meg a pénzügyigazgatóság.

Az ingatlantulajdonosok a tűzoltóadójuk tiszszerezését fizetik egy évre mint városi árvizpótadót.

Mindazok, akik nem tartoznak a fenti kategóriákba, ugyancsak a tűzoltó-taksa tiszszerezését fizetik (10x10=100).

Kedvezmény az árvizkárosultaknak

Mentesítve vannak az árviz-pótadó fizetésének kötelezettsége alól az árvizkárosult polgárok, valamint azok a munkások, akik munkájával kívánják kiegyenlíteni kötelezettségüket. Ez esetben egy napi munkát 50 lej értékben kalkulálnak át.

Aradváros polgársága érdeklődéssel várja a városvezetőséggel együtt a bucuresti-i felső fórumok hivatalos állásfoglalását is, mert hiszen ettől függ az új adó életbeléptetése. Igen valószínű, hogy Aradváros vezetősége megfelelő könnyítéseket is fog alkalmazni az előírt összeg fizetésének esedékes részleteire vonatkozólag is, mert nem valószínű, hogy a mai gazdasági helyzetben a fillérre kiszámított és kalkulált tisztviselői fizetésekből egyszerre kívánnák levonni az új városi pótadót.

H. Sziklay Gizi táncitanárnő

Strada Cercetasilor 7.
(Szent Pál-ucca)

tánciskoláját szeptember 1-én (csütörtök este) megnyitja

kezdők és haladók részére. Beiratkozás és bővebb felvilágosítás ugyanott. Külön délutáni gyermek- és diák-kolonok. — Magán-órák és magán-kolonok tanítása a legújabb mondain-táncokból. — Balettánc-kiképzés és ritmikus torna tanítása.

löny munkatársa a hír vétele után megszerezte az új városi pótadó tervezetét, ahogyan annakidején még Iorga interimár-bizottsága megszavazta: ezt a tervezetet, amely — úgy látszik — rövidesen törvény lesz, az alábbiakban ismertetjük újra olvasóinkkal:

Minden városi polgár köteles vállalni részét a város árvizsegély-pótadójából. A nap-számok 50 lejt fizetnek, tisztviselők, közalkalmazottak, magánalkalmazottak pedig éppúgy, mint a nyugdíjasok, havi netto fizetésük és járandóságai után a következő tabella szerint:

3000 lej után egy évre	100 lejt
3000 — 5000 lejjig egy évre	200 lejt
5000 — 7000 lejjig " "	300 lejt
7000 — 10.000 lejjig " "	500 lejt
10.000 — 15.000 lejjig " "	1000 lejt
15.000 — 20.000 lejjig " "	2000 lejt
20.000 — 25.000 lejjig " "	3500 lejt
25.000 — 30.000 lejjig " "	5500 lejt
30.000 — 40.000 lejjig " "	7000 lejt
40.000 lejtől feljebb egy évre	10.000 lejt

kell hogy fizessenek.

A kereskedők és iparosok az üzletberek 2 százalékát fizetik városi árviz-pótadó címén egy évre. A szabadfoglalkozásuak, mint: orvosok, ügyvédek, mérnökök stb. ugyanolyan mértékben kötelesek adózni, mint a köz- és magántisztviselők, a fenti táblázat alapján: évi

Súlyos szerencsétlenség érte az aradi Select-mozgó pénztárosnőjét

Elütötte egy vágató kocsi, amely súlyos zuzódásokat okozott a pénztárosnőn

Tegnap délután súlyos szerencsétlenség érte a „Select“-mozi pénztárosnőjét. Horga Jánosné, aki a Strada Episcopul Ciorogariu 13. szám alatt lakik, a ház előtt át akart menni az uttesten. Azonban a kocsit feléhez sem érkezett, amikor vágatva közeledett Becker József ujaradi mészáros kocsija. A kocsit Nohi Mátyás kocsis hajtotta. Horga Jánosné ijedten lépett vissza, de a szerencsétlenséget nem lehetett elkerülni és a Select-mozi pénztárosnője a kocs alá került. A kihívott mentők be-szállították a súlyosan sérült nőt a kórházba. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy belső sérüléseket, azonkívül súlyos zuzódásokat szenvedett. A rendőrség részéről Versi-gan komiszár vezette be a nyomozást annak a megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

U F E R I N I büvésztársulatának folytatólagos aradi vendéjátéka máától kezdve a Select-mozgó minden előadásán.

Allandóan új műsor. Szenzációs attrakciók. Lélekzetelállító, izgalmas produkeciók. Uferini mester minden előadása felejthetetlen élmény. Változatlan mozihelyarak.

HIREK

Utlevél nélkül jöhetnek a magyarországi zarándokok a radnai bucsurá

A zarándokok nem szállhatnak ki utközben.
A temesvári püspökség kommunikéja.

Beszámoltunk arról, hogy a szeptember első hetében kezdődő radnai bucsufő ünnepségeken magyarországi zarándokok tömegesen fognak részt venni, annál is inkább, mivel a román kormány engedélyezte a magyarországi zarándokok vizum és utlevél nélkül való beutazását. A temesvári püspökség ezzel kapcsolatosan hivatalos közleményt adott ki, amelyet itt közlünk: „A kormány megengedte, hogy szeptember 8-án Magyarországról is átjöhessenek zarándokok Máriaradnára, ahol öt napig tartózkodhatnak. Elegendő, ha a határon a magyarországi hatóságok által kiállított engedélyt mutatnak fel. A román határőrség utasítást kapott, hogy a zarándokok átjövételét megkönnyítse.”

Az aradi plébánián naponként igen sokan érdeklődnek a magyarországi zarándokok utlevél és vizumnélküli jövelele iránt, főleg azzal a céllal, hogy magyarországi zarándokokkal érkezék ismerőseik vagy rokonaik kiszállhatnak-e Aradon, hogy itt töltsenek egy-két napot. Azt az információt kaptuk most az aradi plébánián, hogy a sziguranccáról érkezett értesülésük szerint a magyarországi zarándokok nem szállhatnak ki Aradon, sem más városban vagy községben, csupán Máriaradnán tölthetik el a tartózkodásra engedélyezett öt napot, a mely után vissza kell térniük ugyancsak kiszállás nélkül Magyarországra.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változóan felhős, meleg idő várható, nyugaton helyi zivatarokkal.

CENTRAL MOZGÓ: CSÓKVITÉZEK. Katonai vigjáték a kubai felkelés idejéből. Látványos film: Lili Damita, Victor MacLaglen, Edmund Lowe. (Premier).

Előadások 16 és 18 órakor.

SELECT MOZGÓ: TALU. Szerelmi dráma az északi sarkon. Remek helyszíni felvételek az esküvők életéből. Főszereplő: Lenore Ulrik. Az előadás keretében Uferini mester közhívatatra itt folytatja aradi vendégszereplését. Teljesen új műsor, változatlan helyárak.

Előadások kezdete kivételesen negyed 8 és háromnegyed 10 órakor.

Délután 5 órakor 8 lejes helyárakkal a **SELECT-BEN: VIKTORIA ÉS A HUSZÁRJA.** Operett, Petrovich Iván, Friedl Schuster, Verebes Ernő.

— Tizenháromezer lej érkezett Aradra, az augusztus havi tisztviselőilletésekre. A pénzügyminisztérium ma délelőtt a creditivet küldött le az aradi pénzügyigazgatósághoz 14 millió 200.000 lej értékben, amely az állami tisztviselők augusztus havi illetményeinek kifizetésére szolgál. A tisztviselőilletmények kifizetését az aradi pénzügyigazgatóság főpénztára már a mai napon meg is kezdte. A nyugdíjigazgatóság a holnapi, keddi nap folyamán folytatja tovább az ötezer lejen felüli nyugdíjak kifizetését, a már közölt sorrend szerint.

Rényi Józsa, a városi zeneiskola tanárnője Str. Porumbaru 2., zongorárait szeptember 3-án megköszöni.

— Kivonják a használatból a Sad-gyártmányú repülőgépeket. Bucurestiből jelentik: Tekintettel arra, hogy az utóbbi napokban két repülőszerecséltenség is történt és mindkettő Sad-repülőgépen, Irimescu aviatikai miniszter elrendelte, hogy a Sad-gépeket kivonja a használatból. Ezek a gépek elavultak és már a gyakorlatozás céljainak sem felelnek meg.

— Meghalt Oschwindt, a híres budapesti léggyógyász. Budapestről jelentik: Oschwindt Ernő, az ismert léggyógyász 52 esztendősen korában az Erzsébet-kórházban elhunyt. A gyáros vérmérgezést kapott, amely annyira elhatalmasodott, hogy vérátömlesztés sem segített rajta.

— Nyugdíjazták Meszlényi Emili dr. aradvárosi főorvosát. A hivatalos lap legutóbbi számában közli, hogy a minisztérium nyugalmába helyezi Meszlényi Emilit, az aradi állami vegyvizsgáló állomás volt vezetőjét, betegség címén. A nyugdíjazás szeptember 1-i hatállyal történt.

— Meghalt egy aradi származású hírneves berlini szobrász. Megrendítő sulyos csapás ért egy közismert aradi családot Gergely Sándor berlini szobrászművész hirtelen halálával. Az elhunytban Glück Lajos egyetlen fiát, Anhaltzer Ignácé és dr. Kell Józsefné fivérüket gyászolják.

Dr. Pécsi hazaérkezett

— A Marosba ugrott Aradon egy pankotai malomtisztviselő. Megdöbbentő öngyilkosságról érkezett jelentés tegnap délután az aradi rendőrségre. Tegnap este 8 óra körül ugyanis, valamivel a várhid előtt, a Maros partján jó állapotban lévő kék férfi ruhát találtak az arrasétálók. A kabát zsebeinek átkutatásakor egy levél került elő, amelyet Böhm József pankotai malomtisztviselő írt alá. Ebben a levélben a tisztviselő elmondja, hogy anyagi romlása miatt nem tud tovább élni és ezért öngyilkosságot követ el. A levél felfedezése után nagy tömeg gyűlt össze a Maros partjának ezen a részén, majd pedig értesítették a rendőrséget, amely a nyomozást megindította és érintkezésbe lépett Pankota községgel is. A hatóságok valószínűleg tartják, hogy a tisztviselő a hajnali órákban követte el tettét, amikor azt senki sem vehette észre.

A. Stern Rózsi

hegedűművész

hegedűkurzusait szeptember hó 1-én lakásán megkezd. Akadémiai vizsokra előkészít. Str. Mecioni (Orezy ucca) 16. szám. 2713

— A vádtanács szabadlábra helyezte a hatóság elleni erőszakkal vádolt volt városi tisztviselőt. Az aradi törvényszék vádtanácsa előtt ma Heller István volt városi tisztviselő állott, akit a Minorita Kulturházban történt kommunista zavargások folyamán tartóztattak le a aki ellen hatóság elleni erőszakért folyik az eljárás, mert megtámadta Ciurescu Tache szigurancafőnököt. Miután lejárt a harminc napos vizsgálati fogság, a vádtanácsnak döntenie kellett, szükségesnek tartja-e Heller további fogvatartását. Popescu törvényszéki elnök délből hozta meg döntését, amelyben elrendelték Heller István szabadlábra helyezését. A vádtanácsi döntés ellen Vulpe Constantin főügyész felfolyamodást jelentett be és így a volt városi tisztviselő fogvamarad, míg ügyében a temesvári Tábla nem dönt. — Ugyancsak ma tárgyalta a vádtanács Sirian Demeter glogováci napszámos ügyét, aki egy társával 15.000 lejért lopott Glogovácson. A vádtanács újabb 30 nappal hosszabbította meg Sirian vizsgálati fogságát.

— Asztma és szívbetege, mell- és tüdőbaj, görvél- és angolkór, pajzsmirigynagyobbodás és golyvaképződés eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza. Európai és amerikai klinikusok tuberkulotikus egyéneknek tápasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhültek. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Szívszélhűdés érte a juhnyáj mellett a pástort. A gáji rendőrség ma jelentette az aradi központi rendőrségnek, hogy a gáji repülőtéren egy holttestet találtak. Sikertelen megállapítani, hogy Dobra György 77 éves juhásztorral azonos, aki Liszka Pál aradi lakos juhnyáját őrizte. Valószínű, hogy az öregembert hirtelen érte utol a halál. A rendőrség bevezette a nyomozást annak kiderítésére, hogy nem-e forog fent bűntény.

— Városi tisztviselő és autóbusszállakozó afférje. Dobos György városi egészségügyi tisztviselő és Fehér Miklós, a mikalakai autóbusszállakozó között szombaton és hétfőn újlag elvi vonatkozású afférok zajlottak le, amennyiben Fehér vitassá tette Dobos egészségügyi tisztviselő azon jogát, hogy városi jeggyel utazhassék az ő magánautóbussz-vonalán. Az afférnak — mint értesülünk — hivatalos helyen még folytatása lesz.

— Orvosi hír. Dr. Németh Miklós, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 17. szám alá költözött.

Az előirányzott adók ötven százalékát hajtották be az adóhivatalok Aradon

Az aradi pénzügyigazgatóság a közelmúltban kapott utasítást a minisztériumtól, amely arra vonatkozott, hogy az adóhivatalok kimutatást állítsanak össze az augusztus hó végéig befolyt adóösszegekről. Az elsőkerületi adóhivatal kimutatása ma készült el, amely szerint az eddigi szedett adók körülbelül 50 százalékát teszik ki az egy évre előirányzott adóösszegeknek, a százalékarány tehát körülbelül ugyanaz lesz, mint az elmúlt évben. Suciú adóhivatali főnök számítása szerint ugyanis a hátra lévő négy hónap alatt körülbelül 32 százalékot szednek be, ami az évi adók 82 százalékát teszi ki az év lezárásánál. Az elmúlt évben az elsőkerületi adóhivatal ugyanezt a százalékot érte el az adók behajtásánál.

„Meghalt a jóvátétel” jelentette ki Mussolini

Londonból jelentik: A Sudnay Referens interjú közöl Mussolinivel a svájci konferenciával kapcsolatban. Szerinte ez a konferencia szemben a lausanneiével, nemcsak európai vonatkozású lesz, de nagy jelentőséget képvisel Amerika szempontjából is. A jóvátételek az ő véleménye szerint számúznak valamennyi konferenciáról, mert a jóvátétel — meghalt! Egy évtized egyébként meggyőzhette a világot arról, hogy olyan nemzetet, mint Németország, nem lehet szakadék szélére vinni, mert ez az ország más nemzeteket is magával ránt.

— Öngyilkos lett a Calmette-per tárgyalási elnöke. Berlinből jelentik: A lübecki Calmette-per tárgyalásának elnöke, Wiebel, aki néhány nappal ezelőtt hagyta el az egyik Lübeck melletti ideg-szanatóriumot, ma öngyilkosságot követett el és meghalt.

— Gyújtóbombát dobtak a gyermekek béketáborára. Párisból jelentik: Stamps közelében, az ugynevezett béketáborban, ahol nagytömegű gyermekcsapat tartózkodott, egy ünnepély alkalmával emelt szónoki építményre ismeretlen tettesek gyújtóbombát dobtak, amely az emelvényt meggyújtotta. A kétezer felnőtt és négyszáz gyermekhalgatóság körében nagy pánik tört ki. Rengetegen megsebesültek, köztük három magyar gyermek is. A tettesek elmenekültek.

Tölössy Magda

hegedűművész

a Városi Zeneiskola tanárnője órákat ad kezdőknek és haladóknak a legmagasabb kiképzésig. Str. Ioan Calvin 7-9. II. 12. 2733

— Békei Pál okleveles hegedűtanár. B. Szalay Aranka okl. zongora-, ének- és cimbalomtanár. A tanítást szeptember 1-én megkezdik. Olcsó tandíj. Str. Brancovici (volt Lázár V. u) 3.

— Szüreti mulatság. Az Arad-ségál román. kath. templom építő-bizottsága szeptember 3-án szombaton este 8 órai kezdettel a templomépítés javára szüreti mulatságot rendez a Dragomir-féle vendéglőben (volt Koszoru-ucában). Belépti díj nincs. A mulatság iránt nagy érdeklődés mutatkozik és a rendezőség mindent elkövet, hogy a résztvevők kellemes emlékekkel gondoljanak az estre.

— „Kismartoni órák”. Haydn kismartoni lakóházát, egy multbasílyedt, de halhatatlan kort varázsol elénk Lyka Károly cikke az „Új Idők” mai számában. A mult és jelen találkozik Kismartonban és a nagy zeneköltő kicsiny házában is. Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapjának gazdag tartalmából kiemeljük még Harsányi Zsolt és Kosáryné-Réz Lola új regényeinek folytatásait, Bertalan Kornélia erőteljes elbeszéléseit, Dénes Magda finom Maupassant-fordításait. Az „Új Idők” kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy-ut 16., bárkinék küld díjtalan mutatványszámot. Az „Új Idők” előfizetési díja egy negyedévre 260 lej.

— Dr. Lakatos szanatóriuma. Baden bei Wien, a nyári idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást: betegnek és üdülőnek. Az összes gyógytényező. — külön szívsztály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Két aradi ügyvéd konverziós kérelme ellen felebbezést adtak be az aradi törvényszékhez

Naponta érkeznek az aradi törvényszékhez felebbezések a benyújtott konverziós beadványok ellen és a felebbezésekből látni, hogy a pereskedések milyen hatalmas lavináját indítja meg a régi értelemben alkalmazott konverziós törvény. A ma beérkezett felebbezések közül, három beadvány tartalma érdekes. Kettőt az aradi Ablonczy és Busztin-cég nyújtott be, mindkettő ismert ügyvédek konverzióját támadja meg. Az egyikben a cég hivatkozik arra, hogy az ismert aradi ügyvédnek, saját bevallása szerint, három millió lejes könnélvossága van ügyvédi honoráriumából kifolyólag, így tehát beigazolódott, hogy nem tekinthető földművelőnek és nem lehet igénye konverzióra. Ugyanezt a kifogást nyújtja be a cég egy ismert curticli-i ügyvéd ellen és megállapítja a beadványban, hogy egy ügyvéd nem tekintheti magát földművelőnek.

A harmadik beadványt a Bánáti Bank-egyesület nyújtotta be egy szentannai gazdálkodó konverziós kérvénye ellen és arra hivatkozva, hogy ez a törvény alkotmányellenes, kéri az aktáknak a bucaresti-i Legfelsőbb Semmitűszékhez való felküldését.

Színház — Irodalom — Művészet

Aradi művészek hangversenye Lugoson

Aradi művészek közreműködésével nívós, nagyszerűen sikerült hangversenyt rendezett a lugosi Román Nőegylet. A Városi Színház terme megtelt előkelő közönséggel, úgy a magyarság, mint a románság színe-jáva megjelent a nagyszabású művészesten, amelyet a jelenleg Lugoson tartózkodó neves román zeneszerző, Tiberius Brediceanu tiszteletére rendeztek. A hangverseny keretében fellépett Sepetianu Virginia, értékes, kristálycsengésű hangjáról és szépségéről ismert aradi énekművész, aki most tért vissza Milanóból, ahol tanulmányait fejezte be. Az értékes számokból összeállított műsort Csányi Mátyás, a népszerű zeneszerző és karmester kísérte zongorán, őszinte siker mellett.

Sepetianu Virginia Verdi, Tosti, Chopin, Rossini, Dragoi és Brediceanu-számokat adott elő hatalmas tetszést keltve. Különösen Rossini: „Rozina nagyárlánya”-val, Verdi: „Traviata” énekszámával és Brediceanu két szívezzszóló, bájos dallával aratott feltűnésteltő sikert az aradi ének-művész, Csányi Mátyás, mint zongoraművész Verdi „Rigoletto”-jának nagy fantáziáját adta elő, melyet kitűnő tapssal honorált a lelkes publikum, majd mint zeneszerző „Kis román rapszodiáját” mutatta be halásztészésvilágítások közepette. A színház prosceniumpályájában Krassó vármegye prefektusa Tiberius Brediceanu társaságában jelent meg, ugyancsak az összes társadalmi egyesületek vezetői, valamint a különböző felkezetek lelkészei is résztvettek a nagyszerű kultúresten, amely nemcsak erkölcsi, de tekintélyes anyagi sikert is hozott a rendezőségnek.

* Az aradi színészek kulturakciója lesz a szombati és vasárnapi színelőadás. Az Aradon időző legjobb erdélyi színészek kiválóan csoportosított ávangárdája járul szombaton este, vasárnap délután és vasárnap este az aradi közönség elé. Arad színházi közönségének kedvencei gyönyörű feladat megoldására vállalkoztak, amikor úgy döntöttek, hogy a modern drámairodalom egyik legjelesebb írójának, Salom Aschnak egyetlen tragédiáját vizslik el közönségükhöz. A szombati esti Salom Asch-bemutatót vasárnap délután gyermekelőadás követi és ez alkalommal gyermekszínészek előadásában „Piroska és a farkas” című gyermekmese kerül felelevenítésre. Felhő Ervin kitűnően összeválogatott műsorral gondoskodik arról, hogy vasárnap este a kacagás jegyében teljen el. A példás nívóju három előadást Darvas Ernő, Jávör Alfréd, Felhő Ervin, Gy. Gömöri Emma, Bárdos Klári, Kiss Mariska és Tarnay Teri vállalták. Jegyek már ma délutántól kezdve előjegyezhetők a színház pénztáránál. Az esti előadásokra szóló belépőjegyek ára: 50, 40, 30, 20, 15, 10, 5 lej.

A csehszlovák központi ipari vásár A PRÁGAI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1932. szeptember hó 4-től 11-ig.

A VÁSÁR INFORMÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSA, AMELY ÁLLANDÓAN NYITVA VAN, INGYEN TAJÉKOZTAT A BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSOKRÓL!!!

Díjtalan vízum, kedvezményes utazás. 1932. aug. 25-től szept. 21-ig a vasutakon, a tengeri és folyami hajójáratokon, valamint a repülőgép-járatokon

A C. F. R. vonalain a visszautazásnál 50 százalékos kedvezmény. — A csehszlovák vasutakon 33 százalékos kedvezmény úgy az odautazásnál, mint a visszautazásnál

8 NAPIG TARTÓ ELŐNYVÁSÁR

Felvilágosítások és igazolványok kaphatók a tiszteletbeli képviselőknél, a prágai Banca Anglo-Cehoslovaca si de Credit Alkbanál Bucuresti, Culea Victoriei No. 31.

Elgázolt egy autó egy aradi gimnázista leányt

Súlyos autógázolás a Deák Ferenc-uccai autobuszmegállónál — A járókelők szerint a gázoló autó sofőrje nem túlkölt — A rendőrség megindította az eljárást

Súlyos autógázolás történt ma az esti órákban a volt Deák Ferenc-ucca sarkával szemben levő autobuszmegállónál. Schwartz Kató, 14 éves gimnázista leány Ujradról jövet leszállott az autobuszból és megindult, hogy elérje az 1. számú autobuszt, amely az állomás felé közlekedik. Alig tette azonban le a lábát a járdáról, amikor arra robogott az Ar. 1253. számú autó, mely Hemen János ujaradi lakos tulajdona. Az autó — a szemtanúk állítása szerint — nem túlkölt és

a kislány mellett állók hlába kiáltottak utána.

a szerencsétlenség elkerülhetetlen volt. Az autó sárhányója elkapta Schwartz Katót, úgy, hogy a kislány végigvágódott az aszfalton.

Az autó sofőrje nyomban lefékezett és a járókelők segítségével elvitték a kislányt a közeli Weisz-patikába, ahol első segélyben részesítették. Schwartz Kató elestében súlyosan megütötte a fejét, azonkívül több zúzódást szenvedett. A szerencsétlenül járt kislányt szülei lakásán ápolják. A rendőrség megindította az eljárást a gázoló sofőr ellen.

A feltűnően csinos török hölgy és egy magántisztviselő különös kalandja

Ismerkedés a Városligetben, amelynek nem bárt folytatása lett — A török „hölgy” leleplezi magát — A lepofozott száz pengő

Budapestről jelentik: Különös és egyben mulatságos bűnügyben érkezett feljelentés a budapesti rendőrségre. A feljelentést Kovács István magántisztviselő tette meg és ebben csalással vádolt meg egy fiatalembert. Kovács ugyanis vasárnap éjszaka a Városligetben megismerkedett egy feltűnően szép nővel. A csinos hölgy kedvesen fogadta a magántisztviselő bemutatkozását, a társalgás azonban nehezen indult meg közöttük, mivel a nő, akiről a feljelentő csak később tudta meg, hogy törökországi, egyáltalán nem beszélt magyarul. A késő hajnali órákban Kovács István

meginvitálta a lakására. A kapuban azonban váratlan bonyodalmak támadtak. Az elegáns szőke hölgy hirtelen magyarul szólalt meg és kijelentette, hogy ő nem nő, hanem örökké a férfinemhez tartozott. A botrány ezután pillanatok alatt tört ki, mert a magántisztviselő nekiugrott a török nőnek maszkírozott férfinak és azt alaposan elverte, visszakövetelve tőle az éjszaka folyamán reá költött, mintegy 100 pengőt. Az incidensnek végül is a rendőrség vetett véget. Ma reggel azután a magántisztviselő megtette a bűnvádi feljelentést.

A vonat elé vetette magát Temesváron egy pécskai illetőségű diák

Vasárnap este a temesvári hadbíróság épülete mögött, a vasuti töltésen, egy holttestet találtak. A temesvári rendőrség bevezette a nyomozást és megállapította, hogy Demény József 17 éves diákkal azonos, aki öngyilkossági szándékból vetette magát az arra haladó vonat elé. Demény József a piarista főgimnázium hetedik osztályába járt és pécskai illetőségű, akinek szülei Pécskán laknak. A vonat kerekeli teljesen összeroncolták a tizenhét éves fiú fejét, bal karját pedig többől lemetsezték. Zsebében egy noteszt találtak, melynek egyik lapjára szüleihez írt néhány bucsusort. Kérte őket, hogy ne kárhoztassák tettéért, marad még nekik rajta kívül négy gyermekük, akik valószínűleg több örömet fognak okozni. A diák Pécskán lakó szüleit értesítette a temesvári rendőrség, akik még a mai nap folyamán Temesvárra utaztak.

Farkas Irén két és fél millió pengő értékű birtokait parcelláztatja

Az emlékezetes szereleml regény utolsó akkordja.

Budapestről jelentik: Budapest bankörökben igen érdekes birtokeladásról, illetve parcellázásról beszélnek. Arról van ugyanis szó, hogy Farkas Irén, aki pár hónappal ezelőtt ment férjhez dr. Karczag Pál szolnoki ügyvédhez és aki éppen férjhez menetelével kapcsolatban szerepelt sokáig a nyilvánosság előtt, elhatározta, hogy eladja háromezerholdas alsószentiványi és cecel birtokait, amelyek mintegy két és fél millió pengő értéket reprezentálnak. Alsószentiványon már fel is állították a parcellázási iradát és már idáig is igen sok vevő jelentkezett a legendás birtokra.

SPORT KÖZLÖNY

Lélekemelő ünnepség keretében
avatták fel az Egyetértés klubzászlójátElőkelőségek az ünnepségen — Hatalmas sikerrel zárult
a sportünnepély

Az Egyetértés sportegylet vasárnap lélekemelő ünnepség keretében szentelte fel új klubzászlóját. Az ünnepség, amely a legjobban sikerült, teljesen a program szerint bonyolódott le. Már reggel 8 órakor a fakertiek 25 tagú fúvószenekara Bakos Péter karnagy vezetésével mellett bejárta a Mosóczy-telep uccáit és zenés ébresztőt adott. Nem sokkal később gyülekező volt az Egyetértés klubhelyiségében, ahonnan díszes menetben vonultak a viadukthoz, hogy itt üdvözlőljék a zászlóanyát. A menetet husz pár zöld-fehér ruhába öltözött fiatal, 10 éven aluli szivgárdista nyitotta meg. A leánykákát Minoff Talené, míg a fiukat Gavrillette Ernő vezette. A szivgárdistákat az Egyetértés törpecsapata követte, majd mintegy 40 játékos zárta be a sort. Pontban 11 órakor érkezett a zászlóanya, Fikker Károlyné, a tömeg ekkor felszaporodott mintegy 1000 főre. A zászlóanyát Pricha László, a klub közszereztetben álló ügyvezető-elnöke üdvözlölte, majd a kis Teszler Józsika kedves közvetlenséggel verset szavalt el és rózsacsokrot nyújtott át a zászlóanyának. A menet a zászlóanya fogadtatása után a görög keleti templomba vonult, ahol Muresan Cornel lelkész nagyhatású beszéd keretében avatta fel a zászlót, majd a római katolikus templomban pater Mahig tartotta a zászlóavatást és mély értelmű beszédben adta át a zászlót a klub vezetőségének. A templomi szentelés után a klubhelyiségben zenés villásreggeli következett.

Délután már két órakor kezdődött a zászlóavatás sportbeli része, ekkor Makó Béla és Hirsch Imre irányítása mellett ifjúsági játékokra került a sor. A játékokat nagy tetszés kísérte. Négy óra volt, amikor kezdetét vette a délután legkomolyabb aktsa. Fikker Károly egyesületi elnök román, majd magyar nyelven mondott nagyhatású beszédet, amelynek kapcsán ismertette az egyesület múltját és célkitűzését, utána Pricha László ügyvezető-elnök üdvözlölte a megjelent közönséget. Az első szeptet a zászlóanya, Fikker Károlyné, Kárpáti Lenke rögzítette meg. Ilica György iparművész gyönyörű művű zászlójába, majd Fikker Károly elnök, Pricha László ügyvezető-elnök és neje verték be zászlószegüket. Stengl Imre jelent meg az Aradi Közlöny nevében és helyezte el a lap arany zászlószegét. Ennél az aktusnál a klub ügyvezető-elnöke a közönséghez intézett szavaiban hálás köszönetet mondott az Aradi Közlöny-nek — úgy mond — annak a lapnak, amely a lapok közül egyedül támogatja kellőképpen a sportot és ezen keresztül a testedzéssel foglalkozó egyesületeket. Dr. Botiuc Elek megbízásából Voiteanu Cornel polgármesteri titkár rögzítette meg a szeptet, majd a báró Neuman-család zászlószegét is beverték a zászlót tartó rudba. Sorra következtek dr. Boteiu Aurel alezredes, Muresan Cornel görög keleti lelkész, dr. Mladin Sever ujaradi főszolgabíró, Vatiuanu Aurel anyakönyvvezető, dr. Biksz Mór orvos, Kárpáti Lajos gyógyszerész, Drecin Mihály vámfőnök, Kálmán Lajos, Quirini Pál birtokos, Stochmann Mihály és még többen. A zászlószegek beverése közben folyt le az old-boy-mérkőzés, majd sor került az AMTE és az Egyetértés közötti meccsre, amiről lapunk más helyén számolunk be.

A sportbeli rész után, este a klubhelyiségben díszbankett következett, amelyen közel 400 személy vett részt. A banketten elhangzott üdvözlő beszédek után a Titanus vándordíj-érmek osztották ki, majd hajnalig tartó tánc következett. Molnár Gyuszi zenéjére.

Az Egyetértés ennek az ünnepélynek a megrendezésével nagy erkölcsi sikert könyvelhet el. A vezetőség bebizonyította, hogy a mai áldatlan viszonyok között is fel lehet vi-

rágóztatni egy klubot, csak szív és akarat kell hozzá. Fikker Károly, az egyesület közszereztetben álló elnöke és Pricha László, a közismert kitűnő sportember szervezte meg ezt a pompás mulatságot. A cél elérésében a nagy és lelkes rendező-gárda segítette hozzá a klubot. A rendezőség névsora: Görög Józsefné, Ujvári Jánosné, Minoff Talené, Galbácsi Lászlóné, Galbácsi Erzsébet, Hirsch Imréné, Kosztor Józsefné, Balán Jánosné, Balogh Józsefné, dr. Feldmann József, Galbácsi László, Kosztor József, Hoistádtér János, Nagy József, Adler János, Kozma Sándor, Pogádl Pál, Roska Pál, ifj. Asztalos János, Gavrillette Ernő, Hirsch Imre, Szűcs János, Markó Béla, Táborcsky József, Kristóf András, Koller Ferenc, Puchler Ádám, Hribick József, Tenczler József, Molnár György, Szarvadi János, Bakos Péter és Barabás János. Az Egyetértés ezzel az ünnepségével bebizonyította akcióképességét és a tagok tanúbizonyságot tettek a sport és a klub szeretetéről.

Hakoah az ATE-től, AAC az Unirea-tól
szenvedett súlyos vereséget

Durva játék keretében találkozott a Soimi a Tricolorral és az Olimpia-PTT a Transilvániával

A bajnokság második fordulója heves küzdelmeket és néhány meglepetést hozott. Meglepetést keltő az Unirea fölényes győzelme a fáradt együttes benyomását keltő sárga-fehérek felett. Az Olimpia-PTT megérdemelt vereséggel sújtotta a lelkesen játszó Transilvániát. Meglepetésnek számít az ujonc elsőosztályú Soimi győzelme a Tricolor felett. Az ATE magáratálalt gárdája fölényes játék után, valósággal lelépte a második félidőben teljesen visszaeső Hakoah csapatát.

Sajnálattal kell megállapítanunk a futballjáték teljes eldurvulását, de ugylátszik, hogy ez jelenleg csak lokális jelenség, mert a környező városokban az egyes meccsek kiállítás nélkül folynak le, míg minálunk a bírónak majd minden esetben a durván játszó játékosokkal szemben, a kiállítás retorzióját kell alkalmazni. Ezt a lehetetlenül durva és abszolút sportszerűtlen játésmódot csak abban az esetben lehet meggátolni, ha a bírók még nagyobb szigorral vezetik a meccseket és a renitenskedőket könyörület nélkül kizárják a játékból. A disztriktnek pedig a büntető paragrafusok szem előtt való tartásával kell a kiállított játékosokkal szemben eljárni, — így a futballsportból kiküszöbölhetjük ennek a játéknak gátló körülményeit.

A bajnoki táblázat a második forduló után, két egyforma csoportra oszlik. Az első négy három pontot szerzett, míg a soron következő négy egyesület egy-egy ponttal lejjebb fekszik. Az élvonal szerepét az ATE előtt, jobb gólaránya révén az Unirea őrli be. Negyedik az Olimpia-PTT, utána ugyancsak három ponttal a Soimi következik, az egy pontotok csoportját a Tricolor nyitja meg, követve a Transilvániától és az AAC-tól, míg az utolsó helyen a Hakoah fekszik. A bajnoki táblázat különben így fest:

1. Unirea	2	1	1	—	8	3	3
2. ATE	2	1	1	—	7	3	3
3. Olimpia	2	1	1	—	2	1	3
4. Soimi	2	1	1	—	3	1	3
5. Tricolor	2	—	1	1	2	3	1
6. Transilvania	2	—	1	1	1	2	1
7. AAC	2	—	1	1	4	9	1
8. Hakoah	2	—	1	1	2	6	1

Posztóáruház

Bélésárak és szabó-kellékek

S. MORVAY

ARAD, Str. Eminescu (v. Deák F.-u. 24-26.)

Nehéz küzdelem után, egy góllal győzött az AMTE az Egyetértés felett

AMTE—Egyetértés 3:2 (3:0).

Az Egyetértés ünnepélyének kiemelkedő eseménye volt a futballmérkőzés, amely izgalmas és nagyvonalú játékot hozott. Magold lövi az első gólt, amit Walter két újabb gólia követ. Szünet után az Egyetértés egyenrangú ellenfelenek bizonyul és a 11-ik percben Sajti révén megszületik az első Egyetértés-gól, amit Fodor 35-ik percben lőtt gólia követ, ez egyúttal a végeredményt is jelentette. Az AMTE minden egyes tagja jó játékot produkált, de különösen Braun tűnt ki. Az Egyetértésnél Bándur, Brandenburg és Bokor játszottak nagyon jól, de a többiek is megelégtettek. Darázs bíró kifogástalanul vezette a meccset, amelyen 1000 főnyi rekordközönség nézett végig.

O A Gloria döntetlenje Lugoson. Vulturil—Gloria-CFR 1:1 (1:0). A Gloria-CFR nehéz mérkőzést vívott Lugos jóképességű csapatával, a Vulturilval. A hazai együttes részére Buseacu szerezte meg a vezetést, amit a II. félidőben Barbu II. által góllal sikerült a Gloriának kiegyenlíteni. A Gloriából Huszrik, Barbu II. és Tabac tűntek ki.

Az egységesebb ATE hengerelt. ATE—Hakoah 5:1 (1:1). Gloria-pálya, bíró: Oravetz. Az első félidőben a Hakoah még ellen tudott állani a kék-fehérek ostromának, Grünfeld révén a Hakoah szerzi meg a vezetést, de a dicsőség nem tartott sokáig, mert Fritz egalizált. Szünet után a Hakoah fedezetsora teljesen összeroppant és az ATE tetszés szerint érte el góljait. Tóth (2), Fritz és Bajti osztzkodtak a gólokon.

Katasztrófális vereséget szenvedett az AAC. Unirea—AAC 7:2 (2:2). Gloria-pálya, bíró: Tomi. A lelkes Unirea a második félidőben mutatott pompás játékával, megérdemelt vereséget mért az AAC-ra. Az első félidőben egyenlő ellenfelek küzdöttek, szünet után azonban egyes AAC-játékosokon érthetetlenül, a fáradtság jelei ütözködtek ki, úgy, hogy a többiek nem tudták a társaiknak munkáját is kellőképpen magukra vállalni, így következett be a katasztrófális vereség. Incze az AAC-nak szerzi meg a vezetést, de az Unirea Szabó révén egalizál, sőt Megyesi már az Unireát juttatja gólelőnyhöz, de ezt most Pus-kás egyenlíti ki. A szünet után az Unirea döntő fölénybe jut és egymás után éri el góljait. Ujj II. nyitja meg a sorozatot, amit Tausch gólia követ, majd Ujj II. következik, őt követi Varga és Ujj II. gólia a végeredményt jelenti.

A lelkesedés győzött a nagyobb rutin felett. Soimi—Tricolor 2:1 (1:1). Gloria-pálya, bíró: Macian. A két csapat durva mérkőzés keretében ütközött meg és itt is, mint az előző mérkőzéseknél, a vesztes fél Hönig II. révén jut vezetéshez, de Bogateanu II. félidőnként rugott egy-egy gólia a Soimi győzelmét is jelenti. Bogateanu I.-et és Csibort a bíró kiállította.

Durva meccs, megérdemelt Olimpia-PTT győzelemmel. Olimpia-PTT—Transilvania 1:0 (1:0). AAC-pálya, bíró: Horváth. Végig hevesiramu játék, amely az első félidőben sok izgalmat hozott, de, sajnos, szünet után a meccs eldurvult, úgy, hogy a bírónak három játékost, névszerint: Cuiedant, illetve Bódit és Sokit kellett kiállítania. A mérkőzés egyetlen gólját Barbu I. rugta.

Havaletz Péter

egy első és három harmadik díjat szerzett a predeáli országos atlétikai versenyen

Károly király és Mihály vajda jelenlétében benyújtották le a versenyt. — Az ország összes számottevő atlétái indultak

A temesvári nemzetközi atlétikai verseny elmaradása következtében, a predeáli verseny hatalmas induló táborát gyűjtött össze. Károly király és Mihály trónörökös jelenlétében nyert lebonyolítást a verseny, amelyen az ország legjobb atlétái indultak. A predeáli erőpróba nagy sikert hozott aradi szempontból, ugyanis Havaletz Péter, az AAC kiváló atlétája, négy számban indult, egy első és három harmadik díjat szerzett. Havaletz megnyerte a diszkoszvetést, míg a gerelyvetésben, súlylökésben és a pentatlonban a harmadik helyre került. Részletes eredmények:

100 m. síkfutás: 1. Belju Vit. Dacia, Buc. 11.3 mp. 2. Csegezy, Br. Olympia 11.3 mp. 3. Boia, Granicsár, Buc. 11.4 mp. — 200 m. síkfutás: 1. Belju V. Dac. 24 mp. 2. Nemes, Nagykárolyi Törökvs. 3. Netescu TCL Buc. — 400 m. síkfutás: 1. Popovic V. Dacia. 2. Nemes. 3. Ruck, Ol. Brassó. — 800 m. síkfutás: 1. Popovic V. Dacia 2:09 mp. 2. Velcovici St. Rom. 3. Janculescu St. Rom. — 1500 m. síkf.: 1. Lapusan V. Dacia 4:28 mp. 2. Manea Gran. 3. Velcovici. — 5000 m. síkfutás: 1. Manea Gran. 16.25 mp. 2. Tanasie Gran. 16:57.5 mp. Lani, Olympia Brassó. — 10.000 m. síkfutás: 1. Tanasie, Gran. 36:19 mp. 2. Comanescu Vit. Dac. 3. Gál IAR. — 100 m. gát: Csegezy Ol. Br. 17.6 mp. 2. Virgil Jon, St. R. 3. Schlandt Ol. Br. — Diszkoszvetés: 1. Havaletz, AAC 40.91 m. 2. Soós, KAC 35.50 m. 3. Virgil Jon, St. Rom. 34.05 m. — Gerelyvetés: 1. Soós József KAC 50.56 m. 2. Cobariu, Gran. 50.12 m. 3. Havaletz, AAC 46.67 m. — Súlydobás: 1. Bucinc, Brassói Astra 12.90 m. 2. Herold, Astr. 11.56 m. 3. Havaletz, AAC 11.46 mp. — Magasugrás: 1. Panajott, MSE 168 és fél cm. 2. Csegezy, Ol. Br. 168 és fél cm. 3. Polenariu St. Rom. 164 és fél cm. — Távolugrás: 1. Spitz, Br. O. 607 cm. 2. Kreisel Br. O. 606 cm. — Rudugrás: 1. Csegezy Br. O. 300 cm. 2. Popovics, Astra 285 cm. — Hármassugrás: 1. Panajott, MSE 12.98 m. 2. König, O. Br. 12.40 m. 3. Totz, Br. O. 12.24 m. — 4-szer 100 m. staféta: 1. Vitorul Dacia, Buc. 46.2 mp. 2. Olympia, Brassó 46.4 mp. — Pentatlon: 1. Csákány, Jiul 2894 pont. 2. Ujsághy, IAR 2656 pont. 3. Havaletz, AAC 2652 pont.

A Károly király által adományozott vándordíjat az első izben a Brassói Olimpia nyerte meg 25 ponttal a Vit. Dacia 20 pontjával szemben.

O Ifjúsági bajnokság. Transylvania—Tricolor 3:1 (2:0). — Titanus—Hakoah 1:1 (1:1). — AMTE—Olimpia 3:1 (1:0).

O Szövetségi dílmérkőzések. Gloria II.—ATE II. 4:2 (1:0). — Hakoah II.—Transylvania II. 4:2 (2:1).

O Egyéb eredmények. AAC törpe—Juventus törpe 6:0 (2:0). — ATE ifj.—Solmi ifj. 6:2 (1:). USA—Stiassny-gyár—Titanus 6:2 (4:0).

O A Gloria kombináltjának veresége Pécskán. A Virtutea 2:1 arányban győzte le a Gloria gólképtelen kombináltját. A hazai csapat határozottsága révén győzött.

O Futballmérkőzés Kisjenőn. Az állandóan fejlődő Patria Sport Egylet a nagyváradi I. osztályu Makkabit látta vendégül és a váradi csapat nehéz küzdelem árán győzött 3:2 arányban, szünetig pedig a hazai együttes vezetett 2:1-re. Ritterhalter, Spitz és Fülöp, illetve Margittai I. (2) voltak a gólszerzők. A váradi Fekete bíró jól vezette a meccset.

O Vidéki eredmények. Temesvár: AC Jiul—Elektrika 3:1 (3:1). — Nagyvárad: Crisana—Brassói CFR 1:1 (1:0). — Nagybánya: Tricolor—BSC 5:2, (1:2). — Szatmár: Ripensia—Barkochba 5:2, (2:0). — Brassó: Brasovia—Nitri-metchan 4:2, (2:0). — Beszterce: Universitatea—Gloria 3:0 (1:0).

O A Banatul főkéntesen győzött a II. osztályu bajnokság során. A kisszentmiklósi Banatul bajnoki meccs keretében 3:0 arányban vert rá a Juventusra.

Revolveres és vitriolos féltékenységi dráma a Budapest—békéscsabai vonaton

A férj lelötte felesége szerelmesét, míg az asszony levitriolozta a közbelépő utasokat -- Mindkettőjüket letartóztatták

Statáriális bíróság elé kerül a gyilkos férj

Budapestről jelentik: Véres gyilkosság történt ma a Budapest—békéscsabai vonalon egy harmadik osztályu vagon egyik fülkéjében, Gyömrő közelében. A fülkében együtt utazott Lipták János tápiószécsi lakos és felesége Szegedi Jenő nagykáti lakossal. Az út során Lipták és Szegedi között nézeteltérés keletkezett, amely egyre jobban elfajult és amelybe Liptákné is beleavakozott. Végül Lipták a szóváltás hevében revolvert rántott és négy lövést adott le Szegedire, aki holtan esett össze. A lövések dörrenésére természetesen a szomszédos fülkébe utasai mind abba a fülkébe rohantak, ahol a gyilkosság történt. Abban a pillanatban azonban, amikor az utasok a fülkébe léptek, Liptákné egy vitriolos üveget rántott

elő a kabátja zsebéből és annak tartalmát az utasokra öntötte, akik súlyos égési sebeket szenvedtek. Az utasok természetesen megrázták a vészféket és a vonat valamivel Gyömrő előtt megállt. A dühöngő házaspárt alig sikerült megfékezni és végül is átadták őket a csendőrségnek. Kihallgatása alkalmával Lipták azt vallotta, hogy Szegedi már régen udvarolt feleségének és tettét féltékenységből követte el. Lipták vallomása szerint Szegedi állandóan azt fenyegette, hogy megöli és ezért hordott magánál mindig fegyvert. A csendőrség megállapította, hogy mindketten már hosszabb ideje kölcsönösen féltékenyek voltak Liptáknéra. Lipták minden valószínűség szerint statáriális bíróság elé kerül. A csendőrség Liptáknét is őrizetbe vette.

Megtalálták Katona Nándor festőművész rejtélyes módon eltűnt hagyatékát

Értékes ékszerek az elzárt vaskazettákban — Előkerültek a külön festő emlékiratai is

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrséget hosszabb időn keresztül foglalkoztatta a pár hónappal ezelőtt váratlanul elhunyt Katona Nándor festőművész hagyatékának rejtélyes eltűnése. Az erélyes nyomozás mostanig eredménytelen maradt, míg azután az elmúlt napokban váratlan fordulat állott be a nagyrékú hagyaték ügyében. Ismeretes, hogy a hagyatékban ama része tűnt el, amely készpénzből és ékszerekből állott. Amikor ugyanis a hozzátartozók megbizottja, dr. Löw Andor ügyvéd felbontotta a Katona által hátrahagyott levelet, megállapította, hogy a levél adatai szerint 17 ezer pengő készpénz, értékpapírok, ékszerek és egyéb értékes holmik a lakásban levő krokodil bőröndben vannak. Természetesen azonnal felnyitották a bőröndöt, legnagyobb

meglepetésre azonban az teljesen üres volt.

A hozzátartozók megbizottja, valamint a hatóság emberei a lakásban kutatva kilenc gondosan lezárt Arnheim-féle páncélkazettát találtak. Ekkor mindenkinek az volt a feltevése, hogy a hagyaték ezekben a vaskazettákban van elzárva. Több vasládikát kinyitottak és ezekben valóban meg is találták az ékszereket, amelyek között egy rendkívül nagy értékű briliánsgyűrű és egy ritka zafirgyűrű is van. Az egyik kazettában az elhunyt festőművész emlékiratai voltak, amelyek kétségkívül érdekes dolgokat tartalmaznak. Több Arnheim-szekrény még gondosan lezárva áll, úgy ahogy Katona Nándor hagyta azokat és biztosra vesszük, hogy ezekben van a készpénz, valamint a takarékkönyvek is.

Ötszáz lejért vettek meg árverésen egy házat Borossebesen

Vanciu Illés vasutas tizezer lej értékű házat ötszáz lejért vették meg — Az árverésen a hitelező két alkalmazottja vett csak részt — A vasutas bünvádi feljelentést tesz az árverés megtartása miatt

Alacsonytermetű, vasutasruhába öltözött férfi járt-kelt délelőtt az aradi ügyészség folyosóján. Bizonytalanul nézegette az egyes hivataljokat, látszott, hogy nem járatos az aradi törvényszék palotájában. Végül nekibátorodott és bement az egyik hivatalba, ahol h. sz. szabb ideig tartózkodott. Ismét előlrol kezdődött a keresés, majd megszólította az Aradi Közlöny munkatársát:

— Kérem szépen, nem tudna itt valahol egy ügyvédet, aki megszövegezne egy feljelentést. Megvettem szóban a feljelentésemet, de itt azt mondták, hogy írásban kell benyújtani.

Megkapta az utmutatást, majd rövid kérdőzködésre elmondotta, hogy milyen ügyben kereste fel az aradi ügyészséget. Rendkívül érdekes történet volt, amelynek bizonyára még szenzációs fejleményei lesznek. Mert előállítható, hogy az ügyészség bele fog szólni abba az árverésbe, amely szombaton történt az aradmegyei Borossebesen és amelyen egy szerencsétlen, küzködő ember házat vettek meg — ötszáz lejért.

Vanciu Illés vasutas Borossebesen lakik, ahol néhány évvel ezelőtt, körülbelül tizezer lejes költséggel kis házat épített fel magának. A

vasutas egy közeli állomáson teljesít szolgálatot és onnan hazajár, amikor letelik a szolgálati ideje. Vanciunak kisebb tartozása volt Punicá Andráss borossebesi gazdánál, aki beperelte, majd árverést kért ellene. A vasutas távollétében tartották meg az árverést és Vanciu csak hazajövele után tudta meg, hogy a hitelező megvette házat 500 azaz ötszáz lejért. A kiküldési ár ötven lej volt. Tovább kérdezősködött az ügyben és megállapította, hogy az árverésen mindössze ketten jelentek meg, a hitelező softörje és mechanikusa. Vanciu természetesen nem volt hajlandó belemenyugodni abba, hogy nehéz munkával megszerzett otthonát ötszáz lejért elkótyavetyélik és bejött Aradra, ahol az ügyészséget kereste fel és elpanaszolta a vele történeteket. Itt tudomásul vették az ügyet, majd felszólították Vanciut, tegyen írásbeli feljelentést. A vasutas még ma délben felkeresett egy ügyvédet és holnap délelőtt nyújtja be a bünvádi feljelentést az ötszáz lejért elárverelt ház ügyében, amelyben bizonyára még érdekes fejlemények lesznek. Vanciu pedig reménykedve várja az igazságszolgáltatás tisztviselőinek intézkedéseit, melyek talán újra visszauttatják nehezen épített háza birokába.

A pekingi muzeumnak készítette el Anna May Wong mellszobrát egy szobrász, aki Aradra érkezett

Felix Weiss csodálatos karrierje — Jannings és Veidt mint modellek — Egyiptom és Palesztina művészete — Londoni ut előt

Feltűnően szép, kékszemű fiatal asszony energikus köszöntéssel nyitott be ma a szerkesztőségbe. Kisérője szerény megjelenésű, hallgatólag fiatalember, akiben senki sem sejtene első pillantásra az elismert bécsi szobrászművészt.

Felix Weiss aradi ismerőseinek meglátogatására jött le Bécsből néhány hétre és felhasználva ezt az alkalmat, Aradon is dolgozni akar. Az ifjúság hatalmas munkavágya, törekvése, akarása fűti ezt a fiatal, nagyon tehetséges művészt.

Csinos aktatáskából egész csomó fénykép, újságlap kerül elő. Az újságcikkekből — bécsi képzőművészeti szaklapok — megtudjuk, hogy kicsoda Felix Weiss és a fényképekből meggyőződünk róla, hogy valóban az a kivételes talentum, aminek az újságcikkek hirdetik. Egy-más után gyönyörködhetünk markáns, élettel teli és rendkívül kifejező arcvonásokkal rendelkező mellszobrok, lendületteljes, friss levegőt, fényt és derűt sugárzó szilüetek, csoportok és egy gigantikus szoboróriás: Ludovic Hartmann bécsi egyetemi tanár szobrának képmásában.

Az egyik kép Emil Jannings mellszobrát ábrázolja tógaszerű öltözkében. Mintha Nero, Jannings egyik legjobb szerepe elevenedne meg előttünk. Mellette a művész és a modell barátságos egyetértésben. Nem csoda, a mellszobor olyan élthű és annyira markáns, művészi, hogy Emil Jannings mint vele egyenrangú művésszel szoríthat kezét Weiss Félix-szel...

— A szobor eredetije a bécsi Volkstheater előcsarnokában áll — mondja csendesen a művész, majd továbblapoz képei között. Conrad Veidt komoly, magába mélyedt arccal ül modelt egy másik képen. A szobor sokkal élthűbb a modelt ülő Veidt eddigi képeinél. Az idegek vibráló játéka, a nagy kerekterszínész különleges egyénisége ott ég szinte éles reflektorfényben a mellszobor minden vonásában.

— Conrad Veidt nagyon komolyan vette a modell-ülést — magyarázza mosolyogva Felix Weiss. — 'Emil Janningssal ellentétben, aki nyugodtan, kedélyesen levetette kabátját, mielőtt leült volna az atelieremben, Veidt hallgatólag, komoly maradt és azon igyekezett, hogy a lelkét vetítse ki magából... Conrad Veidt privát megrendelése a szobor, az ő birtokában van jelenleg.

A legbájosabb modell

A legmarkánsabb mellkép még hátra van. Jellegzetes kínai leányarc, csodálkozó, tágult szemek, amelyekben a Kelet titka ég: Anna May Wong, a legnépszerűbb kínai sztár bronzszobra, amelyet — a művész elbeszélése szerint — őt nagy múzeum vásárolt meg.

— Anna May Wong volt a legbájosabb modellem — mondja Weiss, miközben egy pillantást vet feleségére, aki helyeslőleg bólint. — Mindig énekelt, táncolt az atelieremben és viszonzásul, hogy én lemintáztam őt, ő akart szobrot készíteni rólam. Ezt a mellszobrot két bécsi múzeum, továbbá egy newyorki, egy londoni és a pekingi képzőművészeti múzeum vásárolta meg.

— A legnagyobb sikere? — kérdezzük.

— „Ruf der Jugend“ — „Az ifjúság szava“ — válaszol Felix Weiss, majd elmondja, hogy Bécs városa pályázatot tűzött ki egy szoborműre, amelyet az egyik Duna melletti nagy parkban állítottak fel. Ezt a pályázatot nyerte meg Weiss Felix.

Az ókor napsütötte, helléni nyugalmat sugárzó művészetét tükrözi a „Gyermek a pillangókkal“ című mellszobor és a spártai nyers erőnek hódol a művész, amidőn két olimpikon: Kojak, a melluszás 1928-as világbajnoka és egy vívóbajnok plakettjét mintázza meg. Az egyiket Los-Angeles, a másikat San Francisco városa rendelte meg.

— Egy kis önéletrajzolt... — kérjük, mire Weiss néhány szóban elmeséli karrierjét:

— Mint elemista kisfiu telerajzoltam a táblát az iskolában minden nap. Egyszer a nagytáblára rajzoltam le a feladatot, mire a tanító egészen komolyan kijelentette: „Ez jobb, mint ahogyan én utána tudnám rajzolni“. Ez volt az első elismerés, amelyet kaptam.

A művész elmondja, hogy a bécsi képzőművészeti akadémián végzett, majd végigjárta Franciaország, Itália és Spanyolország múkin-csekben gazdag városait tanulmányozás céljából. Legutóbb egyiptomi és palesztinai kör-
uton volt feleségével.

— Az egyiptomi és palesztinai művészeti viszonyokról valamit.

— Egyiptom ma is az évezredes művészetek árnyékában él — mondja Weiss. — Ott nincs tere a modern szobrászatnak! Palesztina ellenben egészen modern. Tel-Avivben gyönyörű, modern képzőművészeti főiskola van, ahol a modern irányokat tanítják. Ott van tere az európai művészeknek.

Az egyiptomi király szobra

— Egyiptomban különben Fuad királyt mintáztam, majd Sir Percy Lorraine angol kormányzó szobrát készítettem el.

— Tervei a jövőre nézve?

— Néhány hétig Aradon maradok. Jelenleg Constantin Prokeschnek, a Neuman-malom mérnökének mellszobrát mintázom. Már csaknem elkészült.

Weiss Felix még nem töltött be egy negyed századot és többet látott, többet ért el, mint a legtöbb ember egy hosszú, küzdelmekkel teli életen keresztül.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradi bankok többszázezer lej kamatadó visszatérítését kérik az aradi pénzügyigazgatóságtól

A pénzügyi hatóságok nem vették tekintetbe a kamatadó leszállítását — Felebbezés az aradi törvényszékhez

Az utóbbi napokban több felebbezés érkezett az aradi törvényszékhez az egyes pénzintézetektől. A bankok a betéti kamat adójának ügyében nyújtottak be felebbezést az aradi pénzügyigazgatóság adókövetése ügyében. A beadványok hivatkoznak arra, hogy ez év elején törvény lépett életbe, amely a betétek utáni kamatra kivetett adót 12.1 százalékról 11 százalékra csökkenti. Ezzel szemben a pénzintézetek kénytelenek voltak január elsején a 12.1 százalékot befizetni, miután

a pénzügyigazgatóság még a régi törvény alapján inkasszálta a betéti kamatokat, s így az egyes bankoknál többszázezer lejes differenciát jelent a pénzügyi hatóságok állásfoglalása. Kérik tehát a törvényszéket, mondja ki, hogy a törvény 1932. január 1-től érvényes és így a pénzügyigazgatóságnak vissza kell téríteni a bankoknak a befizetett adótöbbletet. Az érdekes felebbezéseket a napokban tűzik ki tárgyalásra.

Csak a tényleges gazdák részesülnek konverzióban

Szigoru megszorítások az új konverziós törvényjavaslatban — Érvénytelenek az eddig hozott bírói döntések — A javaslat védi a Banca Nationala érdekeit

A Curentul mai száma teljes részletességében közli a konverziós törvény módosításáról szóló javaslatot. A javaslat tervezetéről legutóbbi számában az Aradi Közlöny is megemlékezett, a most kidolgozott javaslat azonban bizonyos újabb változtatásokat is tartalmaz. A szóbanforgó intézkedések csak a tíz hektáron felüli birtokokra vonatkoznak, míg a tíz hektáron aluliakra az eddigi konverziós törvény intézkedései maradnak érvényben. A javaslat első paragrafusa szerint, csak azok élvezhetik a konverziót, illetve szanalást, akik saját maguk művelik földjüket, jövedelmüknek legalább hatvan százaléka mezőgazdasági, kell, hogy származzon és a kölcsönvett összeget mezőgazdasági célokra kellett fordítania, viszont a föld birtokába még 1931. január elseje előtt kellett jutnia. A szántóföldeknel az adósság nem lehet nagyobb huszezer lejnel hektáronként, míg a szőlőknel, ültetvényeknel és valamikor árterületet képező földeknel ez a határ harmincezer lej. A mezőgazdasági adósság személyenként nem lehet több két milliónál és a szanalandó adósnak nem szabad ugyanolyan nagy, nem mezőgazdasági vagyonnal rendelkeznie, mint amennyit mezőgazdasági adóssága kitesz. A javaslat szerint a már benyújtott konverziós deklarációnak még a hitelező beleegyezésével sem lehet változtatni, illetve nem lehet az abban bevallott adósság összegét módosítani. Mindazon határozatok, amelyeket a bíróságok már eddig benyújtott konverziós kérvényekre vonatkozó-

lag hoztak, érvénytelenek.

A 3. szakasz értelmében azon adósságok, amelyeket a Banca Nationalanál visszleszámlált váltók alapján állapítanak meg, illetve amelyek a jegybank tárcájában vannak, — nem élvezik a törvényben meghatározott redukciónkat. Ezek az adósságok csupán annyit előnyben részesülnek, hogy két éven át három százalékkal kevesebb kamatot kell fizetniük az adósságok után, mint a Banca Nationala mindenkori kamatlába. A javaslat negyedik szakasza érvényteleníti azokat az előnyöket, amelyeket az előző törvény a háborúsítottá vidékek földbirtokosainak nyújtott.

— A „Consum“ új száma egy, a kormányhoz közelálló vezető gazdaságpolitikus rendkívül érdekes nyilatkozatát közli gazdasági életünk legaktuálisabb kérdéseiről: a konverzió módosításáról és a kényszerfelszámolási törvényről. Mindkét kérdést új megvilágításban tárgyalja ez a nyilatkozat. Az import kontingentálásával kapcsolatban a „Consum“ már foglalkozott a hazai textilipar teljesítőképességével, míg az augusztus 28-iki legújabb számában vas- és fémipari termelésünket dolgozza fel a legújabb hivatalos statisztika alapján és kimutatja, hogy a belföldi termelés a szükséglet 65 százalékát látja el. Közli a „Consum“ a kényszerregezési törvény módosító tervezetét, a legújabb tőzsdei, pénzügyi, fizetési, képtelenségi híreket, közszállítási-árlejtési naptárt. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivaltól: Cluj, Postafiók 127,

Adóleszállítást követelnek az aradi fűszerkiskereskedők

Kihagyták az adófelelbezési bizottságból a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjét — Közös inkasszállják künnlevőségeiket a fűszerkiskereskedők — Feketelista a nemfizetőkről

Ujabb záróramódosítást kérnek a kereskedők

Rendkívül érdekes tárgysorozattal tartotta választmányi ülését vasárnap délelőtt tíz órai kezdettel az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa. Az ülésen Engel Gyula elnök, aki üdvözölte a választmány tagjait, majd pedig külön szavakban méltatta Juhász Gábor és Erdős Pál, a Szindikátus két alelnökének érdemeit, akiket Öfelsége a Meritul Commercial rendjellel tüntetett ki. Ugy Erdős Pál, mint Juhász Gábor megleghangu beszédében köszönték meg az üdvözlő szavakat. Engel Gyula ezután megemlítette, hogy az Aradi Kereskedelmi Testület egyik legutóbbi választmányi ülésén elhangzott az a vélemény, hogy helyes lenne, ha a Fűszerkiskereskedők Szindikátusa beolvadna a Testületbe és ott az eddigi fennálló fűszerszakosztály keretében működne. Az elnök annak a véleményének adott kifejezést, hogy ez a fúzió nem volna helyénvaló, mivel a szindikátusnak egészen más céljai és sokkal több bajai vannak, mint a testületnek és hogy egy nagy testületben, amelynek vezetőségében nem fűszerkiskereskedők működnek többségben, nem is tudnának úgy dolgozni, mint a szindikátusban. Végül azonban még hozzátette, hogy a különmaradás nem zárja ki azt, hogy közös dolgokban, a köz érdekében a két intézmény testvériesen együtt dolgozzon. A választmányi ülés Engel Gyula véleményét tette magáévá. Az elnök ezután a nemrégiben megalkult aradi kereskedelmi alkalmazottak egyesületéről beszélt és annak a nézetének adott kifejezést, hogy kívánatos lenne, hogy az a tradicionális egyetértés, amely eddig a főnök és segéd között különösen itt Aradon fennállott, mindkét fél érdekében továbbra is megmaradjon.

Fontos ügyek a napirenden

Ezután Márkus Miksa pénztáros a pénztári jelentést olvasta fel, amelyet a választmány jóváhagyott, majd pedig a napirend következő pontját, a záróra kérdését vitatták meg. A választmány felhatalmazta az elnökséget, hogy a Kamarával együttesen akciót indítson annak érdekében, hogy a zárórát déli 1-től 3-ig, vagy pedig fél 1-től fél 3-ig állapítsák meg. Az adókról és illetékekről szólva Engel Gyula bejelentette, hogy

a pénzügyigazgatóság a felelbezési bizottságban nem engedte működni a Kereskedelmi és Iparkamara delegáltját, hanem helyette egy nyugdíjas pénzügyigazgatóhelyetteset delegált.

Az ügyben felelbezéssel éltek. Ezzel kapcsolatosan Robitsek József megemlítette, hogy most, amikor adóleszállítást vettek tervbe, mintha a kereskedőket, akiket pedig szinte a legnagyobb adók nyomják, kihagyták volna a leszállításból. A választmány elhatározta, hogy ebben az ügyben állás a Kereskedelmi Testület Szövetségének és a kormánynál való intervencióját kéri, hogy az adóleszállítást minden társadalmi osztályra, tehát a kereskedőkre is kiterjesszék.

Engel Gyula ezután a brassói nagyjelentőségű kereskedő-konferenciáról számolt be, amelyről egyébként annak idején az Aradi Közlöny is részletesen megemlékezett. A konferencia egy bizottságot delegált, amelynek első ülése szeptember 12-én lesz Brassóban. A bizottság ülésén Engel Gyula is részt fog venni. Bejelentette az elnök, hogy a szindikátus módosított alapszabályait a minisztérium elfogadta és még csak egy utolsó tárgyalást kell ebben az ügyben tartani.

Az elnökség ezután arról emlékezett meg, hogy szinte naponta szaporodnak a városban az úgynevezett élelmiszer-üzletek, amelyek a záróra-törvény téves magyarázata következtében, akkor is nyitva tartanak, amikor a fűszerüzleteknek be kell zárni. Eppen ezért elhatározták, hogy az ügyben a munkafelügye-

lőségnek interveniálnak és kéri, hogy nagyváradi mintára, tartsanak ezeken az élelmiszerüzleteknél razziákat és kivételek csak azok a bodegák képezzenek, amelyeknek italmérési engedélyük is van, míg a többieknek akkor kelljen zárniok, mint a többi fűszerüzletnek. Az ellenőrzést a munkafelügyelőséggel karöltve, az önként jelentkező fűszerkereskedők fogják végezni. Az elnök ezután az otthon-alap sorsáról számolt be, majd pedig az irodai felszerelésről beszélt és elmondotta, hogy Faragó Rezső vezérigazgatótól kapott a szindikátus 500 lejért egy használt írógépet, még pedig olyképpen, hogy a vezérigazgató ezt az 500 lejt a szindikátusnak ajándékozta jőfékonyoéllra. Az árvízsegélyakcióról szóló beszámoló alkalmával köszönetet mondott az elnök az ötös bizottságnak: Juhász Gábornak, Robitsek Józsefnek, Sándor Arthurnak, Liszka Pálnak és Márkus Miksának, valamint a gyűjtőbizottság tagjainak: Dogmánov Györgynek, Menczer Jenőnek, Bikádi Andrásnak, Incze Sándornak, Rosenstein Imrénnek, Vasvári Józsefnek, Hegedűs Józsefnek, Popovici Jánosnak, Serétes Józsefnek és Divicsán Györgynek. A választmány ezután elhatározta, hogy ötvenkét új tagot vesznek fel a szindiká-

Pályázati hirdetés.

A fibisi (Temes-Tor-megye-Tvár-Radna vonal) róm. kath. magyar iskolaszék pályázatot hirdet egy

tanítói állásra,

mely 1932. szeptember 10-én elfoglalandó. Pályázhat olyan férfi vagy női tanár, aki a román nyelvet is jól bírja. Nyugdíjas tanárokat is figyelembe veszünk.

A fizetés pontos kiutalása biztosítva van.

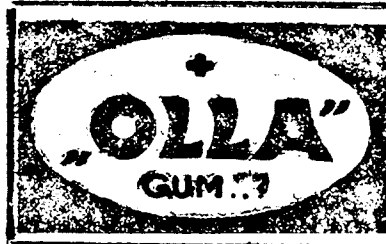
Pályázati határidő: 1932. szeptember 5.

Kérvényeket fizetési igények megjelölésével Szörény Ferenc iskolaszéki elnök Fibis címére kérünk. Személyes megjelenés kívánatos.

A fibisi róm. kath. magyar iskolaszék.

2796

tusba, akikkel együtt annak létszáma 582-re emelkedik, majd elhatározták, hogy mozgalmat indítanak az egészségügyi razziák megszüntetése érdekében. Az indítványok során Sándor Arihur és Robitsek József javaslatára elhatározták, hogy az új forgalmiadórendeletnek a pörköltkávára vonatkozó intézkedésének megváltoztatása érdekében fognak interveniálni és egyben azt kéri, hogy ezt az adót már a vámolásnál, a nyers kávé után kelljen fizetni. Engel Gyula a megemlékezett arról, hogy a kereskedőknek egyik legsúlyosabb problémáját a kihitelezés képezi. Eppen ezért a szindikátus keretein belül, a szindikátus tagjai részére inkasszó-osztályt létesítsenek, még pedig olyképpen, hogy a behajtott pénznek egy csekély százalékát a kereskedők az Otthon-alap javára adnák. Többen azt javasolták, hogy készítsenek fekete-listát a krónikus nemfizetőkről, azonban az elnök kijelentette, hogy erre nincs szükség, mert hiszen az inkasszó-irodában ugyanis magától kialakul egy ilyen lista. Az ügyben felszólalt Oprea Virgil dr., a szindikátus ügyésze is és végül elhatározták, hogy bizottságot küldenek ki Juhász Gábor, Márkus Miksa és Moskovitz Miklós glogováci kereskedő személyében, amely az inkasszó-osztály megszervezését készíti elő. Végül Engel Gyula beszámolt arról, hogy számos cég bizonyos kedvezményeket ajánlott fel a szindikátus tagjainak, majd pedig a választmányi ülés véget ért.

Orvosi tanács!
Ne legénykedj
„OLLA”
nélkül, ne végy
utánzatokat!

Rádió műsor

— Romániai Időszámítás. —

KEDD, AUGUSZTUS 30.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Motcol zenekar. Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 21.45. Székely István énekes hangversenye. 22.15. Rádiózenekar. — Budapest I. 11.15. Szerény-szalonzenekar hangversenye. 1.15. A rádió ifjúsági negyedórása. 2. Déli harangszó. 1.5. Hangverseny. 6. Gramofonhangverseny. 7.30. „A magyar tudalom vallomása a nőről”. 8. A Postászenekar hangversenye a margitszigeti Márkus-étteremből. 9.30. „Ujság és könyv”. Irta és felolvassa Szőlőssy Zsigmond. 10. A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye. Majd: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban. — Bécs. 13.30. Weidenhofer-zenekar. 14.40. Kipnis Sándor gramofonlemez. 15.10. Gramofon. 17.20. Gátár. 18.55. Haupt-zenekar. 22.10. A szimfonikusok hangversenye. Utána: Táncczene. — Belgrad. 13. Rádiózenekar. 14.05. Gramofon. 19. Gramofon. 19.45. Francia zene. 22. Adamovics Bozsena énekesnő operaáriákat énekel. Utána: Cigányzene. — Berlin. 18.05. Északi dalok. 18.55. Szórakoztató zene. 21.10. Német dalok. 22. Zenekari verseny. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 15.35. Gramofon. 16.30. Jazz. 17.30. Falusi zene. — Milano. 19. Táncczene. 21. Könnyű zene. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 14.15. Gramofon. 20.25. Német H. és E. Klasszikus operettrészlet. 21.20. Verdi: Aida című operája. Utána: Gramofon. — Róma. 19.30. Ének- és zenekari hangverseny. 21.20. Gramofon. 22.45. Kamarazene. — Svájc. Aleman adó. 17.30. Táncczene gramofonon. 22. Rádiózenekar. Utána: Operettrészletek tenorékkal. — Varsó. 19. Szimfonikus hangverseny. 20.20. Könnyű zene. 22. Főharmoniai zenekar hangversenye. Utána: Táncczene.

SZERDA, AUGUSZTUS 31.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 19. Rádiózenekar. 20.40. Verdi: Troubadour c. operája. — Budapest I. 11.15. Gramofonhangverseny. 2. Déli harangszó. 2.05. A rádió házikvintettjének hangversenye. 6.10. „A betegszívű költő”. 7. Veszprémi Farkas Vince és cigányzenekarának hangversenye. 8.15. „A régi Nemzeti Színház”. — Nádai Ferenc. Felolvasás Tóth Imre emlékirataiból. 8.45. Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 9.15. „Paganini”. Irta és felolvassa Surányi Miklós. 9.45. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 10.50. Költemények és jelenetek. Előadja Somlay Artur és T. Mátray Erzs. Majd: Megyeri jazz-zenekarának hangversenye. 12. Cigányzenekar. — Bécs. 13.30. Cerdá-zenekar. Szórakoztató zene. 14.40. Gramofon. 15.10. Hangosfilmekből: Gramofon. 18.50. Geiger-zenekar. 21. Beethoven: Fidelio című operája Salzburgból. Utána: Holzer-zenekar. — Belgrad. 13. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 19. Gramofon. 20. Tamburazenekar. Utána: Séta Európán át. — Berlin. 18.30. Szórakoztató zene. 19.50. Zenei magazin. Utána: Szórakoztató és táncczene. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Hlén cigányzene. 16.30. Rádiózenekar. 20.30. Gramofon. 21.50. Szkecs. — Langenberg. 19. Szórakoztató zene. 22. Katonazene. 23. A táncczene dícsérete, hangverseny. Utána: Esti és táncczene. — Mor. Ostrava. 12. Radványi fuvózenekar. 13. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. Pozsony. 13.05. Gramofon. 16.30. Rádiózenekar. 20. Magyar óra. 21.55. Marcudzinski. zongoraművész. — Róma. 19.30. Ének- és zenekari hangverseny. 22.45. Verdi: Szicíliai vécsernye, gramofonon. — Stockholm. 22. Leoncavallo: Bajazzok c. operája. — Svájc. Aleman adó. 17.30. Kedvelt zenedarabok gramofonon. 21.30. Glarni-est. 23.45. Rádiózenekar. — Varsó. 19. Balettzene. 20.20. Kávéházi zene. 22. Könnyű zene. 23. Hangverseny. Utána: Táncczene.

Az ERDELYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szögig 40 lei. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, módosítsa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

INTELLIGENS fiatal asszony, idősebb ut barátát keresi, ki anyagilag támogatás-a. Leveleket „Piros székfü” jelzéssel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába küldje. 2798

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS URILEANY irodai alkalmazást keres. Tökéletesen bírja a román és magyar nyelvet. Perfekt gépirónő. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGÉSZSÉGES Nő, szoptatós, dandárak ajánlók, volt Illés-ucca 10. sz. 2795

SUCHE intelligens deutsches Fräulein mit Jahreszeugnis zu einem 4-jährigen Mädchen auf Land. Melden nachmittags 2-3 Uhr Str. Matei Corvin 1, I. Stock, Stern. 2801

MINDENES SZAKÁCSNÖT keresek. Cím a kiadóhivatalban.

LAKÁS.

8 SZOBÁS lakás fűrdőszobával, nov. hó 1-re kiadó, v. Attila-tér 3. sz., I. em. 2726

KIADÓ 8 szobás moderna lakás november 1-től, v. Teleky-u. 32. 2800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ eszmosan butorozott uccai szoba külön bejárattal, fűrdőszobával Könyök-ucca 11a. I. emelet jobbra. 2559

KIADÓ

Ezsz bet-körut 87. szám alatt négy és öt uccai szobából álló komplett ur lakás, november 1-re. Bővebbet Angele tizlet, volt Szabadság-tér és Forray-ucca sarok

KETSZOBÁ, konyhás I-és emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

Kiadó

ujjannan festett 4 szobás, erkélyes modern lakás két bejárattal azonnal, esetleg későbbi időpontra (meggyezés szerint), volt Dobó-ucca 9. szám. 2778

VETÉLESEMLADÁS.

12 SZEMÉLYES osztály evőkészlet, megvételre keresetlik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2802

UJ ÜZLETBÉRENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

Angol zongora,

szonológép, uriszobabutor, villany-estély és lakásberendezési tárgyak eladók. 2771
Arad, volt Pungy Lajos-ucca 100. sz.

SÜLYESZTHETŐ PFAFF VARROGÉP nemeser, sakk, rézgy, intarziás, antik szekrények, asztalok, vitrinek, Bieder-mayer székek, komód, fali vitrin, tükrök, festmények, modern és régi szobaberen-dezesek, perzsaszőnyegek, gyönyörű vá-zák, modern fotelok, ékszeres, álló vil-lanylámpák, ágyak, szekrények, tonet székek, faragot garnitúra, antik óra, zon-gorák, hegedűk, 12 személyes osztály ev-észke, 12 személyes Neu Wien étkező-készlet, dísz tárgyak, stb. ELADOK. — SALGONE bizománvi üzlete. Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-pal. 1000

KERESSEK különböző szőrméket, u. m.: perzsabundát, nutriát, hermelint, perzsa darabokat, arany fogsorok, gyári és perzsa szőnyeget, komplett szobabe-rendezéseket, ezüsttárgyakat, figurális porcellánokat, Biedermayer szalont, két Biedermayer fotelt antik butorokat, már kás porcellánokat, üveg és porcellán sen vízeket stb. SALGONE bizománvi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

JÓ ÁLLAPOTBAN levő fűrdőszoba por-cellán mosdó megvételre keresetlik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

GUMMICSÖVET kertlecsolásra, 25-30 folyóméter, kitűnő állapotban, keresek, ármegjelölését kérem. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betono-zott emeletes raktárházunkban olcsón vállalkunk. „COMISIO”, Bulev. Regina Maria 9. szám.

Bucurestibe költözöm,

árukészletemet minden elfogadható árért eladom

M. FISCHER üveg- és porcel-lán-áruház
Arad, Fehér Kereszt épület.

A legjobb alkalom a leg-olcsóbb vásárlásra.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott Központi fokrész (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: 1. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

HASZNÁLAT. Kitűnő állapotban levő bi-
letli jó gumikkal, megvételre keresetlik.
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Olcsó árak

mellett szép és jó

**szőrmeszküszégeit
Zimmermann Sándor**

-zücsnél, v. Eötvös-u. 5., szeresheti be.
Ugyanott szörmejavítások és alaki-
tások olcsón eszközöltek. 2790

Műlabak,

műkezek, valamint Orthopád készülékek,
ludtalpbetétek, sérvkötők és kötsserek
mérték szerint.

Tejnor Ferenc és Társa

cégnél, Arad, Piața Avram Iancu (Sza-
badság-tér) 21.

Paladics György

asztalos-mester
készít.

épület, butort

és berendezéseket

feltűnő olcsó árban. —
Arad, Str. Ghiba Birta 16. v. Varjassy
József-ucca.)

Pályázati hirdetmény

A silindiai rk. Egyháztanács he-
lyettes kántortanítói állásra folyó
év szeptember hó 10-ikéig bezáró-
lag pályázatot hirdet. Illetékek:
Évi 18.000 lei fizetés, 3 szoba,
konyha és 400□ konyhakertből
álló lakás, 12 ürkbm. tűzifa ab
erdő s évi 1000 lei stola. A pá-
lyázók okmányokkal felszerelt kér-
vényüket a következő címre küld-
jék meg: Róm. Kath. Plébánia
Hivatal Silindia, Jud. Arad.

Szeptember hó 11-én próba or-
gonázásra pályázók jelenjenek meg.
Utána választás. 2767

Constructia Trithaler S. A.

Építési és Mérnöki Iroda Arad,
Str. J. Vulcan (Kazinczy-ucca 6.
sz. Eivállal új építkezéseket, stálaki-
tásokat, vasbeton munkálatokat. Jót-
állás mellett nedves falaknak szárazsá
tételét saját módszere szerint, vala-
mint köz- és magánépületek tervezé-
sét, építkezések vezetését, ellenőrsé-
sét és felülvizsgálását.

ELLÁTÁS.

URICALADNAL egy vagy két diák ju-
tányos, elsőrendű ellátásban és szas-
szerű correpetálásban részesülhet. Cím
az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2761

Lyceum közelében lakó uricsalád

elvállal iskolás gyermekeket teljes
ellátásra, gondos felügyelet mellett.
Zongora használat. 2768
Bul. Carol 75., I. emelet jobbra.

Idegen urnő

keres uricsaládnál egy-két hétre
lakást és ellátást.

Ajánlatot „Reichsdeutsche” jellegre az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2797

INGATLAN.

KISEBB BÉRHAZ betegség miatt jutá-
nyosan eladó. Radnai-ut 54. 2806

Belvárosi uriház

teljesen alapincézett 5 szoba, fűrdőszoba,
parkett, patentkályhák, esslingeni re-
döny, 2 szobás mellékhelytel, 420.000
lejtért eladó.

Kizárólagos megbízott: Petran, Arad,
Piața Avram Iancu 16. (Szabadság-tér).

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér
sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában.

A menyházai nyaralók és kirándulók figyelembe!

Aki jól, olcsón akar
étkezni, keresse fel a

KAUFMANN-vendéglőt.
Kitűnő házikoszt.

HIRDESSSEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!